

REDACȚIA

Deák Ferencz-u. Nr. 20

ABONAMENTUL

Într-un Anastro-Ungaria: 20 cor.
 Într-un Anastro-Ungaria: 15 cor.
 Într-un Anastro-Ungaria: 5 cor.
 Într-un Anastro-Ungaria: 2 cor.
 Într-un Anastro-Ungaria: pe an 4 cor.
 Într-un Anastro-Ungaria: și străinătate pe an 40 franci.
 Într-un Anastro-Ungaria: se poate să se înșoțeze.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20

INSERTIUNILE:

Se pot insera în orice număr de zile, a doua oară 12 linii, a treia oară 9 linii de tipare publicitar.

Se pot insera în orice număr de zile, a doua oară 12 linii, a treia oară 9 linii de tipare publicitar.

Se pot insera în orice număr de zile, a doua oară 12 linii, a treia oară 9 linii de tipare publicitar.

Se pot insera în orice număr de zile, a doua oară 12 linii, a treia oară 9 linii de tipare publicitar.

Se pot insera în orice număr de zile, a doua oară 12 linii, a treia oară 9 linii de tipare publicitar.

Se pot insera în orice număr de zile, a doua oară 12 linii, a treia oară 9 linii de tipare publicitar.

Se pot insera în orice număr de zile, a doua oară 12 linii, a treia oară 9 linii de tipare publicitar.

Anul IX.

NUMÉR de DUMINECĂ

Nr. 21

Înfrîngerea Rușilor.

(*) Sâmbătă și Duminecă s'a dat cea mai mare bătălie pe mare, de când e lumea. Cel mai vecinical învingător (cum numai Napoleon I fusese!) a înfrînt cu desăvîrșire numai flota zisă *baltică* trimisă de Țara Marelui Japonez, dar după părerea tuturor celor pricepuți în ale războiului pe mare, nu o așa puternică lovitură marelui împărat rusești, încât vor trebui să treacă și zece de ani până ce Rusia se va reface.

Din marea îndepărtare n'au sosit încă decât amănuntele privitoare la lupta dată între Togo și Rosdestvensky. Și din cele ce s'au vădit până acum, vedem că lucruri grozave s'au petrecut: 22 dintre cele mai mari corăbii de război rusești parte au fost scufundate, parte au fost prinse de flota lui

Rosdestvensky, iscusitul general în care Rusia își pusese toate nădejțile, cu alți doi generali, Nebov și Fölkersam, împreună cu marile comenzi de război ce comandau, au căzut în mâinile japonezilor. Ba se susține că Rosdestvensky s'a înecat în mare, cu toți de pe corabia ce comanda.

Pe cele 18 corăbii de război scufundate, Rusia perde cam 8.000 ostași și 600 ofițeri.

Perde, cu un cuvânt, întreaga sa flotă, și cele vase de război mai are pe Marea-Neagră și pe cea Baltică, nu pot fi luate în calcul, fiind niște vechituri.

Și lucru ciudat: flota din urma a Rusiei a fost nimicită tot pe acel loc, unde anul trecut generalul (admiral) Kamimura bătuse flota rusă dela Wladivostok: lângă insula Ciusima, în strimtoarea Coreană care desparte Japonia de Corea și leagă Marea Chinei de Marea Japoniei.

Rușii se vede că n'au învățat nimic din cele pălitate atunci, căci acum au purces să se poarte mai fără grije, intrînd ca într-o campanie în strimtoarea unde-i aștepta Togo unde i-a luat pe la spate Kamimura.

În altă parte dăm amănute despre această nemăritată luptă.

Aci ținem să spunem numai, că după toate părerile, marelui împărat rusești acum nu-i rămîne decât să ceară pace Japoniei. Și încă iute, pînă ce generalul Oyama nu-i învinge și pe uscat, ș'anume pînă ce nu va lua Wladivostokul, de care se apropie

cu pași repezi după ce zilele acestea a bătut pe generalul Kaulbars și a tăiat legătura a celei cetăți cu restul împărăției rusești.

Insemnătatea înfrîngerii Rușilor pe mare este cu atât mai mare, cu cât în aceeași vreme Japonezii n'au avut pierderi, ci încă au mai pus mîna pe vapoare rusești de cari se vor folosi cât de curînd.

Lupte vestite pe mare au fost pînă acum cele dela: 3 Iulie 1898 la *Santiago de Cuba*, unde flota Statelor-Unite a nimicit 4 corăbii mari (panterate) și 2 mici din flota Spaniei; 30 Noembrie 1855 dela *Sinope*, unde generalul (admiral) rus Nakimov a nimicit întreaga flotă turcească (11 corăbii); la 31 Octombrie 1805 Englezii au nimicit la *Trafalgar* 5 vase de război francezo-spaniole și au prins 18, — iar la 1 August 1798 Englezii au nimicit, lângă *Abukir*, 11 vapoare de război franceze.

Nici una dintre aceste lupte nu se pot însă asemăna cu lupta dela *Ciusima*, unde Togo a nimicit una dintre cele mai puternice nave a lumii.

Și la nici o întîmplare nu mai este și nici n'a mai fost general, care pe mare să fi avut învingeri așa de strălucite cum au fost ale lui Togo: căci el i-a bătut pe Ruși la *Port-Arthur* și *Cemulpo* și acum la *Ciusima*, și de toate trei ori așa de tare și făcîndule pierderi în corăbii, tunuri și oament atît de mari, încît nu-i mirare, ci credem cînd auzim că marelui Țar a plîns luni desnădăjduit ș'a strigat:

— Acum totul s'asfîrșit!

Nu putem de altfel încheia articolul nostru, fără a scoate la lumină un lucru: foile ungurești se bucură grozav de învingerea Japonezilor. Ele zic că așa le trebuie Rușilor, a căror stăpînire nu dă poporului drepturi!...

Intrebăm însă: oare stăpînirea din Budapesta e mai bună? *Ea datu ni-a drepturi?* Călcările ei de legi nu sunt oare îndeobște cunoscute?

Măcar că din însăși înfrîngerea Rușilor stăpînirea poate vedea că *nu mulțimea iese învingătoare*, ci adevărul, dreptatea și însuflețirea!

In politică. Tot incurcătură mare. Zilele acestea a încercat să facă guvern generalul baron Fejervary, omul credincios al M. Sale, dar n'a găsit între bărbații mai de seamă ai Ungurilor și nici între înalții slujbași pe nimeni cine să-i stea într'ajutor.

Acum se vorbește că M. Sa ar fi însărcinat

pe contele Csekonits și pe baronul Josika Samu să încerce a face guvern.

Se vorbește d'asemeni, că pentru a scoate țara din starea asta grea, s'ar pune la cale o sfîtare *între toate partidele*. Căpeteniile acestor partide să-și dea adevărată silința — lăsînd dușmăniile la o parte — a găsi mijlocul prin care să se ajungă la înțelegere între M. Sa și Ungurime.

Procesul Șepreusenilor.

Se știe că Mercuri s'a dat în afacerea Șepreusenilor osînda.

Dintre cei 45 învinuiți, au fost osîndiți:

Invațatorul George Sturdza și Iosif Matea la un an temniță și 3 ani pierderea oficiului.

Iuon Velici a Chirțului, Todor Matea, Mihai Stana a lui Ilie, Mihai Suciu a Liții, Pavel Gabor alui Ilie, Simion Matea alui Petru, la câte opt luni.

Florea Sechereș, Mihai Stana alui Mihai, Ilie Incicău alui Nuțoae, Petru Rus alui Filip, Iuon Horga a Lupi, Iosif Matea Preje, Toma Petru Tubulea, Iuon Stana a Schiopului, Todor Stana Curchiu, Iosif Velici a Rodi, la câte șase luni.

Advocații Dr. St. C. Pop și Dr. C. Iancu vor face însă apelată și tot ce le stă în putință pentru a-i scăpa — la Tabla regească — și pe acești frați cari d'atîta vreme nu mai au liniște.

Războiul ruso-japonez.

Nimic nu e pierdut — a zis Țarul — Rusia nu poate încheia pace pînă nu va învinge pe Japonezi.

Asta îi impune onoarea și interesul. Ciocnirea dela Liojang n'a fost decisivă; nici căderea Port-Arthurului. Mai e încă Vladivostokul și Mukdenul. Jumătate milion de oameni a trimis Țarul la Mukden și cei mai buni generali. A organizat cele două flote baltice și le-a trimis în Azia-Orientală. L-a costat enorm; pentru-ca să nu li-se sfîrșească muniția și cărbunii, în astă lungă călătorie, mulțime de vase de transport îi urmau și așteptau pe marea de mijloc, pe tărîmii Africii și în porturile franceze din India-Orientală. Fără de aceste și dacă Franța nu-i tindea ajutor, nici-odată nu ajungea Rosdestvensky cu enorma-i flotă pe apele Japoniei.

Jumătate de an i-a trebuit flotei ruse pînă să fie pregătită și să ajungă pe marea chineză. Pîn'atunci Oyama a învins pe Kurapatkin și după lupta de zece zile a cuprins Mukdenul, lupta cea mai înversunată a epocii nouă, care a nimicit oastea Rusiei.

CANCELRIA ARCHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

Arad, Jozsef főherceg-ut. Nr. 1.

(Lângă banca „Victoria“).

Pregătește planuri și specificări de spese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifică și restaurează biserică în mod artistic, din care cauză o recomandăm îndeosebi d-lor parohi. Trimite planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuite.

de pe uscat. Flota lui Rosdestvensky înainta pe Oceanul-Indic, când i-a venit știrea despre lupta dela Mukden. Să înainteze, ori să se întoarcă? Țarul i-a ordonat: Nainte!

Nu-i pace. Rusia trebuie să învingă și va învinge. Flota rusă e mai mare ca cea japoneză. Rosdestvensky va învinge pe Togo, are să despartă insula țeară de Azia, va face cu neputință nutirea oastei lui și dacă Oyama nu va primi nici armată nici muniție de războiu și în țeara pustie nu va găsi cele de trebuință, atunci Linevici, urmașul lui Kuropatkin, va purcede cu armata japoneză întocmai cum a purces Kutusov cu Napoleon. Foamea, care va băntui în armata japoneză, îi vor ajuta încă și mai mult pe Ruși în învingerea lor, dacă Rosdestvensky reușește. Și de bună seamă trebuie să-și ajungă ținta, de oare-ce flota Rusiei este cea mai mare flotă din Europa, după flota Englierei și a Franciei. Toți marinarii din Europa credeau că Japonia este rău primejduită. Chiar și în Japonia erau mulți cuprinși de îngrijorare. Căci nimeni nu s'a gândit că flota balitică să pornească spre marea Japoneză. Numai Togo sta liniștit.

Unde va fi lupta mare, și când? Togo nu se duce în calea lui Rosdestvensky până la strâmtoarele Sunda, și lasă el în pace ca Nebogatov să se unească cu Rosdestvensky? Nu i este în cale la insula Formosa? Lasă el pe Ruși să bombardeze orașele Japoniei? Unde-i flota lui Togo? Nimeni nu știe, ear Togo aștepta în liniște.

Flota rusească trebuia să ajungă la Vladivostoc. N'aveau de cât două drumuri, ori făcând ocolul Japoniei, ori trecând prin strâmtoarea coreeană. Dacă Rușii merg pe calea mai lungă, la insulele de miez-noapte Japonezii le ies în cale: dacă vin pe calea mai dreaptă, îi așteaptă la insula Ciusima.

Togo știa pe unde vine flota rusă. El sta la pândă! Fiecare corabie a lui, era gata de război. Sâmbăta dimineața, când ceapa a început să se risipească, spre răsărit dela insula Ciusima se vedeau corăbiile rusești. Ele mergeau înainte. Togo era ascuns în partea apuseană a insulei, de acolo s'a napustit în flancul stâng al flotei rusești. Tot atunci Camimura, care era ascuns pe lângă țarmurile Japoniei, a atacat flota rusă din spate. Un rot întreg de torpiloare a încunjurat flota rusă, zăpăcind-o și nelăsând-o să se desfacă în linie de bătaie. Comandă abia mai era pe vapoarele rusești, cari una după alta au fost scufundate ori prinse. Lupta a ținut toată noaptea. După-cum a ținut și Duminecă toată ziua, până-ce în cele din urmă întreaga flotă rusească, una din cele mai mari flote din lume, a fost cu desăvârșire nimicită.

Tokio, 31 Mai. Privitor la lupta pe mare: Togo a așteptat pe Ruși într'o situație nu se poate mai favorabilă pentru el. Flota rusă intrând în canal și ajungând la insula Ciusima, s'a văzut d'odată atacată pe la spate de admiralul Kamimura ear în față avea pe Togo. Când acesta a reușit să producă deja desorientare și spargerea rândurilor în flota rusă, a început s'o strănto-

reze către țarm de unde o bombardă artileria japoneză nu se poate mai cumplit.

Până Joi seara s'a știut că din flota rusească **au perit în valurile mării:**

1. «Vladimir Monomac», încrucișător, cu 31 tunuri și 550 ostași.
2. «Admiralul Usakow», panțerat, cu 29 tunuri și 406 ostași;
3. «Borodino» și
4. «Imperator Alexander II.», panțerate, fiecare câte cu 66 tunuri și 787 ostași;
5. «Dimitri Donskoy», panțerat mare, cu 34 tunuri și 495 ostași;
6. «Admiral Nakimov», panțerat mare, cu 34 tunuri și 572 oameni;
7. «Svetlana», încrucișător panțerat, cu 30 tunuri, 402 soldați;
8. «Semcnii», încrucișător panțerat, cu 8 tunuri mari și 334 soldați.
9. «Kamciatka» și
10. «Istis», corabil mare de transport.
11. și 12. Torpiloare Nr. 15 și 17.

Au ajuns în mâinile Japonezilor:

1. «Admiral Seniavin» și
2. «General adm. Apraxin», panțerate câte cu 29 tunuri și 500 oameni;
3. «Imperator Nicolae II.», panțerat, cu 34 tunuri și 621 oameni;
4. «Orel», panțerat, cu 66 tunuri și 800 soldați.
5. Un torpilor.

Despre «Kneaz Suvarov» unele știri spun că s'a scufundat, altele că împreună cu admiralul Rosdestvensky și toți soldații s'a scufundat în mare.

Despre soartea celorlalte nu se știe.

Fapt e că un singur vapor a rămas s'ajungă la Vladivostoc.

Un raport mai nou al lui Togo vesteste că **peid-rile Rușilor știute până Mercuri noaptea sun' 22 corăbii mari cu o capacitate (cuprins) de 153.411 tonne.**

Rosdestvensky prisoner. Ziarul «Daily Mail» din Londra comunică cu datul 31 Mai știrea sosită din Tokio, că înainte de scufundarea vasului «Suvarov» pe care era, Rosdestvensky a scăpat pe alt vapor pe care însă l-au prins japonezii la Fumi.

Admiralul este rănit grav la braț.

După «Daily Telegraph»: Rosdestvensky, rănit la ochiul stâng și legat la cap, s'a predat japonezilor.

Tokio, 31 Mai. *Statele-Unite, Anglia și Franția, în urma catastrofei flotei ruse, află sosit timpul să facă încercări pentru încheierea păcii.*

Prin intervenția lor, Rusia a început deja pertractările de pace.

Condițiile de pace a'e Japoniei, sunt:

1. Două miliarde rubeli desdau-nare de război.
2. Incetarea Vladivostocului ca port militar.
3. Rusia e oprită de-a mai trimite vase de război pe apele Chineze și Japoneze.
4. Rusia abziece de proprietatea insulei Sachalin.
5. Peninsula Liojang și Port-Arthurul trec în proprietatea japoneză.

6. Rusia să abziece de calea feră a liniei Transiberiană din Manjuria în favorul Japoniei.

7. Rusia să recunoască protecratul Japoniei asupra Koreei.

Țarul este hotărît să urmeze în cu războiul.

Condițiile de pace i-s'au comunicat Țarului din Tokio. După o zi din Petersburg, Țarul s'a făcut palid, că i-s'au comunicat, și a zis indignat:

— Acum cu deosebi e și cu celelalte urmă puteri trebuie urmat războiul.

Darea de seamă a deputatului Dr. Ioan Suciu în Deza

Duminecă, în 28 Maiu st. n. Deza jurul, frumoasa și pitoreasca vale a Dezei a îmbrăcat haine de sărbătoare. În acea zi a primit cu toată strălucirea pe iubitul deputat național al Ineuului, Dr. Ioan Suciu. Arcuri de triumf s'au ridicat. Banderile decalate mic și mare al poporului au ieșit să salveze să mulțumească deputatului Dr. Ioan Suciu pentru bărbăteasca și înțeleapta sa purtare din Dieta.

Cu prilejul acesta s'a sfințit și curajul ce damele române în ziua biruinței dela Ianuarie i-a dăruit-o alesului deputat, acesta a hărăzit-o Deznei pentru însuși el parte ce a luat din aceasta biruință.

Sărbarea de Duminecă a fost multă cântată prin prezenta Doamnei Suciu, care s'a fâțișat într'un fermecător costum național salistenesc, spre marea bucurie mai ales femeilor, care n'o puteau în destul admirație.

În numărul nostru de peste săptămână am dat raport amănunțit despre această sărbătoare, în cele următoare vom da acum darea de seamă a deputatului Dr. Suciu, mai scurta, după-cum a putut-o prinde în condeiu.

Eată ce a zis dl Suciu:

Iubiților Alegători!

Frați dulci români!

Uitați-vă în prejur, dragii mei și spuneți-mi unde ați văzut oameni mai pacinici, mai așezători și cuminiți? Astă iarnă în lupta grea constituțională ce am dus, eu cu nici un cuvânt nu m'invățat la rău, soldați străini cari au fost contra voastră la alegere au admirat purtarea noastră stră înțeleaptă și liniștită și totuși, iată-ne astăzi război cu sulilele în coaste, cu sulilele în spate.

Protestăm ca să ni-se hănuiască în chestia aceasta scopurile curate și ideale ce urmărim. Suntem un popor așa de ordine, încât dela învețe cei-ce au aerul să apere ordinea împotriva noastră (Trăiască!) Aceste am avut să le observăm vederea alător jandarmi, cu cari ne vedem totdeauna în jurajă, ca împrejurarea aceasta să nu vă întorască. Mai fost-au oameni, cari și-au încercat puterea contra noastră, dar rămas-au numai cu dorința de a ne nimici și totdeauna s'au prăbușit prea degrabă pentru scopul ce și-au pus. Așa s'a prăbușit și vreme Tisza bătrânul deși a guvernat 15 ani, s'a dus țienitul de Bánffy și iată-l acum și el în locul lui. Dar poporul românesc nu se lasă locului a rămas și și-a păstrat liniștit pe toți în mâini (Trăiască!).

Fraților! Am venit în mijlocul vostru să-mi dau darea de seamă, întâiu despre faptele mele, despre a mea parte de luptă, apoi despre soarta zilei de mine, ce așteaptă în iubita noastră patrie.

În Dieta fraților, foarte puțin, aproape

Sirolin

Cel mai excelenți profesori și medici contra morburilor de plumăni, afecțiunilor organelor de respirație îl recomandă ca remediu cu efect respirație, precum: bronchită cronică, tusă convulsivă

și mai ales este recomandat Convalescenților după influență. — Sirolinul promovează apetitul și face să crească greutatea corpului, depărtează tusa și face să înceteze asudarea de noapte. — Din cauza mirosului și gustului său plăcut este luat cu plăcere și de copii. În farmacia să capată în sticle de 4 cor. Să fim atenți, ca fie-care sticlă să fie provăzută cu firma de mai jos.

277

F. Hoffmann-La Roche & Co. fabrică chimică Basel (Șviteră).

mica nu s'a lucrat. Nam alcătuit ori îndreptat nici o lege care s'aducă ușurare poporului. Și nu noi am fost cari am oprit mersul afacerilor, împedind mașina statului. Drept aceea nu vă pot da seamă despre lucrările noastre ca legiuitori, cât mai mult despre purtarea mea și a soților mei de principii față de politica zilii și despre credința noastră cum să ne îndreptăm pe viitor pașii. Căci dările de seamă iubiților alegători, sunt de odată și un bun prilej de a cere dorințele și voința alegătorilor, d'a primi sfaturi și îndemnuri dela dinșii, pentru că fraților, atunci când voi îmi aprobați pașii mei, duc cu mine conștiința că în urma mea stați voi, falanga de mii de inși și atunci eu merg cu curaj îndoit înainte. (Aplauze lungi).

Ați auzit despre anul 1848. Eu nu-l pomenesc ca an al revoluției, ci-l pomenesc ca anul când s'a hotărât stergerea iobăgiei și drepturi egale pentru toți înaintea legilor. Aceasta e însemnătatea anului 1848. Știți însă, că dela 48 până la 67 n'a fost pace și în 67 s'a făcut împăcarea Majestății Sale cu țara. Și acea împăcare s'a cuprins în legi fundamentale, dintre cari legi cea mai însemnată pentru noi este, așa numita lege despre egala îndreptățire a naționalităților, altele cari hotărăsc starea cu cele alte țări ale Majestății Sale, altele cari privesc întocmirea armatei țării. Acum trec să vă arată de ce s'a oprit azi în loc mersul afacerilor în Dietă. S'a oprit fraților pentru că unii cer stericarea acelor rînduiri de atunci și alte îndemniri în oaste. Și fiind că aceștia cari vor aceasta, sunt cei mai mulți, iar Majestatea Sa nu vrea să știe de schimbări în oaste, treburile stau împedecate. (Vorbește pe larg despre starea afară de lege).

Nu se știe când vom ajunge la limpezirea lucrurilor. Și tocmai fiind că nu știe, eu am crezut că tocmai acum să ne arătăm că suntem patrioți buni, să arătăm că noi din încercătura aceasta nu vrem să profităm, măcar că unii au luat în urind patriotismul. Acum însă e vremea să zicem, că la întrecere, cine-i mai bun patriot. Țeara ne lipsă de soldați, n'avem lege care să dea rețuții, dar Românii mergă tocmai acum de bună voie, când alții se retrag dela datorință, să slujescă, e acum poate îndoita lipsă de dinșii. Patrioții cu gura mare refuză să plătească darea, și lege care acum să-i silească, statul însă are dorințe, plătească Românul acum de bună voie, și darea și așa trebuie plătită, iar a o plăti acum, e un lucru îndoit patriotic. (Așa-i!)

Fraților alegători! Aleși în Dietă, opt Români, un Slovac și un Sîrb, noi am crezut că împlinim voința alegătorilor, când ne-am unit și am format un partid care de mult n'a mai fost în Dietă, un partid care e spine în ochii atâtor priiniți. Acest partid după ce s'a organizat, după ce și-a ales președinte în persoana deputatului Ionuț-mari, Dr. Teodor Mihali, a intrat ca atare în Dietă. Majoritatea și-a formulat cererile într-o adresă, care să mergă din partea Dietei la Majestatea Sa, ca expresiune a dorințelor obștești. Noi am cercetat acea Adresă și am aflat că făcăm primii-o și noi, am fi niște păcătoși, niște oameni nevrednici, cari am fi călcat făgăduințele pe care le-am făcut înainte de alege. Căci făgăduim să nu-lăm, întâiu de toate, că vom lupta ca fiecare să aibă drept de vot și dacă primiam adresa aceasta, chiar făgăduința aceasta am fi călcat-o întâiu de toate. (Explică sufragiul universal). Făgăduim-au aceasta însă fraților și cei ce azi mulțimea din Dietă, dar nu s'au ținut de cuvânt, pentru că ei socotesc așa, că n'au nimic contra votului universal, dar atunci și Românii ne căpăta cu toții vot și astăzi fraților nu e vorba patriotic în țeara aceasta ca și Românii să aibă drepturi. (Strigăte: Rușine să le fie!) Noi am prezentat Dietei o Adresă separat. Am propus să fie primită. Drept că n'am reușit, fiind că suntem puțin, dar toate popoarele din împărăție au fost cu simpatie cunoștință de treaba noastră și în foile lor au salutată lupta noastră. Întru apărarea acestui proiect am ridicat și eu cuvîntul în Dietă. N'am venit cu plânsori, pentru că am crezut că se cuvine să dai binețe când intri întâia oară

unde-va. Prima mea vorbire am ținut-o în grai domol, cumpătat, socotiam să nu ne-arătăm ca dujmănoși, ca și cum am fi venit cu gând de revrărire, să pescuim la turbare, să băgăm zizanie. Nu e d'aci încolo rîndul nostru ci rîndul ministerului ce va veni, că cum să ne potrivim glasul pe mai departe. Căci dreptul nu ni-l lăsăm, dar nici pe al altora nu-l cerem. (Așa-i!) Clubul nostru n'a vrut să se facă provocător. Noi nu provăduim ură contra Ungurilor, dimpotrivă n'avem altă dorință decât să fim frați, frați însă și nici stăpâni nici stăpâniți (Așa-i!) Aliarea noastră cu celelalte naționalități n'a fost decât firească, câtă vreme și ele nu urmăresc alte năzuinți. Noi nu tindem să luăm limba nimărui, dar nici pe a noastră n-o dăm. (Strigăte: Nu! Nici odată!) Noi nu vrem ca în sângele nostru să s'amestece alt sânge, dar nici a nost nu vrem să se peară în vinele altora. (Aplauze). Noi iubim pe toți, dar nici noi să nu fim tratați cu dispreț. (Așa-i!) Căci dacă națiunea ungară cuprinde pe toate popoarele cari o alcătuiesc, atunci noi, poporul Român, cu drept cuvânt putem pretinde respect și stimă dela fiecare om. (Aplauze). Am uita pe una din cele mai primejdioase boale, dacă vorbind despre stările politice din țeară, n'am face amintire despre așa numitul curent șovinist, căruia este a se mulțumi starea desperată de azi a lucrurilor.

Trebuie să vă dăm samă despre lățirea acestui curent, care tinde a sparge buna înțelegere dintre popor și a sămăna între dănele ura. Nu poporul maghiar în sine este vinovat de acest curent, ci descreerați, nebuni ca Banffy (Strigăte: A—a! Țiguitul! „Dă cu Banffy“! În casa nebunilor cu el!) care și în Dietă a zis că numai limba ungurească are drept la viață în această țară! (Strigăte: Jos cu nebunul!) Chiar dintre Maghiarii cei cuminți rid de nezdăvăniile acestuia și ale adictului seu, un popă catolic, slujitor altarului, cu numele Hock János (Strigăte: Rușine să-i fie!) Nu pentru a vă agita amintesc acestea, ci pentru a vă arăta că dacă așa face un om, care a fost prim-ministru în țara aceasta, azi mâine va veni un ministru, șișpan ori solgăbirău să zică, că nu recunoaște legea pe care însuși Majestatea Sa a jurat că o va ține și va îngriji ca și slujbașii sei s-o țină. (Așa-i.)

Fraților! Românii, cu vremea de resursă s'a știut totdeauna arăta superior. D'acea, vă sfătuim și acum, când trec încercări grele peste noi, să ne păstrăm cu toții bunul cumpăt. Arma noastră trebuie să fie legea, dreptatea. Cu ia'n mână trebuie să spulberăm minciunile și să facem lumină în jurul nostru. Căci dujmăni numai cu hula au ajuns să ne asuprească. Au lătit minciuna, că noi nu ne iubim țeara, nu suntem credincioși Ungariei, că avem numai pe buze patria, dar în fundul inimii noastre zace visul Daco-României. Apoi fraților, eu tălcuitor de visuri nu sunt, dar o pot spune aci în fața bisericii, că aceasta este cea mai mizerabilă minciună. Nu sunt luptător de ieri de alaltăeri, dar eu cel puțin în viața mea chiar și numai de o singură suflare românească, nutrită de pământul acestei patrii n'am dat, care — în taină barem — să-mi fi spus, că în adîncul inimii sale ar păstra idealul ruperii noastre de țeara aceasta, apărută de atâtea ori contra vrăjmașilor din afară cu scump sângele strămoșilor și cel al părinților nostri (Aplauze).

De ce-o zic dar mereu aceasta despre noi? Desigur fraților nu fără scop. E' zic că idealul unui popor nu poate să fie altul decât să fie în țara sa și dacă noi ținem așa de mult la neamul nostru, e semnul că vrem țeară românească. Dar au oare dreptate? Pilde vii ne stau înainte, desmițându-i cu desăvîrșire. Colo e Elveția; de sute de ani trăiesc în cea mai bună înțelegere francezi, germani, italieni. Acolo e Belgia. Francezul din Belgia nu rîvnește să s'alătore la Franca cea mare. De ce? Fîndcă, Belgia, țara lui de baștină îi dă tot cea-ce i-ar putea da și Franca. E dar o minciună că iubire de neam ar fi în contradicere cu iubirea de patrie, cu credința cătră stat. (Așa-i!) Iubirea de neam!... Ce e iubirea de neam?

Când vă vorbesc despre aceasta, nu pot să vorbesc decât cu iacrămi în ochi. Alte popoare au ajuns să trăiască una-două mii de ani mereu stăpâni pe soartea și viața lor. Ori e'au fost viteji în războaie, ori că cuprindeau țări, jăfuiau orașe ori că puneau pe alții să lucre pentru dănsii, trăind ei în belșug. Așa au ajuns și frații noștri Maghiarii o vîrstă de peste o mie de ani pe pământul acesta. Dar noi? Cum ne-am susținut noi, prin atâtea cumplite vijelii câte s'au descărcat asupra-ne în 18 veacuri? Vai, fraților, nu este popor în lume care să fi înfruntat atâtea nefericiri. Dar n'am perit și nici n'am fugit de pe plaiurile acestea, cele mai cercate de urgia lui Dumnezeu. Ce ne a susținut, de ce nu s'a dus nimenea?... Iubirea de neam! (Aplauze).

Citați-vă fraților, cum alte neamuri, cari nu locuiesc pe locuri petroase ca și voi, ci la câmpie, pe locuri mănoase, pleacă cu grămada cătră America unde-i, cheamă dorul după trai mai ușor, mai bun și zic fără multă bătaie de cap: sănătate bună țeară ci mie nu mi mai trebuiești. Dar Românii?... Înainte a se soroti să plece, își întoarcă n'apoi privirea, se uită lung la crucea părinților săi din mormint, își bate traista de pe umăr, vede că e goală, dar într-o clipă se'n-schimă în el hotărîrea: nu, nu mă duc, eu mormântul mamei mele nu l las. (Aplauze îndelung repetate). Cine-l oprește?... Iubirea de neam! Asta-l ține aici în patrie, asta-l face atât de îndelung răbdător în năcuziri, din aceasta răsar toate virtuțile frumoase câte îl împodobesc. Și cine-ar strîpi-o aceasta din sufletul lui, ar săvîrși cea mai diavolească muncă, pentru că ar stinge dintr'însul toate nobilele-i simțăminte și între ele în primul loc, iubirea-i de patrie. (Aplauze lungi și furtunoase). Asta ar trebui s'o înțeleagă aceia, cari sunt atât de infami, încât din iubirea-ne de neam făuresc arme contra noastră, voind să dovedească că nu ne iubim țeara.

Grele zile ne așteaptă, fraților. Ca uliul se rotește pe sus d'asupra noastră șovinismul, ca să ne fure, să ne răpească din drepturi. Noi nu putem să facem altceva, decât să stăm treji, neclintii în credința viitorului nostru. Românii buni și patrioți buni. Ori-ce ar putea da ansă contrariilor noștri d'a-le folosi împotrivă ne, să ne ferim a face, să ne abținem dela toate ce n'ar fi neapărat necesare.

Căci la apărare nu renunțăm nici cu prețul vieții, care ar fi cea mai netrebnică, când n'am mai putea o trăi în cinstea românească. (Aplauze îndelungate). Dar cu privire la arme, la mijloace să fim cuminți și chibzuți. Cu atât mai ales, că după părerea mea incurind ne va veni rîndul să dovedim că suntem mai buni patrioți decât aceia cari numai prin hulirea noastră s'au ridicat.

D'aceea am venit, iubiți frați, să judecați asupra mea, bine am făcut, credincios am fost, ori că numai mărire și desertăciuni am căutat. (Aplauze îndelung repetate. Cei din jur toți grăbesc să-i strângă mâna. Țăranii lăcrămează de bucurie).

Telegrama împăratului Germaniei către Regele României.

Berlin, 29 Maiu, ora 8,35.

„Îți trimet sincerile mele mulțumiri pentru salutul tău atât de călduros cu ocaziunea punerii cablului Constanța-Constantinopole. Salut cu o vie satisfacțiune realizarea racordării telegrafice directe Berlin-București-Constantinopole la care s'a muncit de multă vreme și unde astăzi văd îndepărtate cu desăvîrșire dificultățile înălțate pentru stabilirea acestei noi căi de comunicațiune. Nutresc împreună cu tine speranța că această legătură, a cărei importanță economică egalează importanța politică, va contribui să apropie și mai mult încă popoarele noastre și să restrîngă în mod și mai intim relațiunile noastre mutuale.

„Împărăteasa și cu mine îți mulțumim din toată inima pentru urările ce ne exprimi și-ți adresăm fie, precum și Reginei, salutul nostru cel mai călduros. Wilhelm.

„Janus“ institut de asigurare mutuală pe viață în Viena

— s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili — este cel mai vechi institut mutual de asigurare pe viață pentru Austro-Ungaria.

Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabrik Lerchengasse Nr. 17. (Telefon 422.)

Se bazează pe legile mutualității, în puterea cărora acci-Premii efitine. dental capitalului anual trece în favoarea celui asigurat.

Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duel și sinucidere după 5 ani. — Asigurare gratuită pentru caz de război. — Fără timbru de poliță și taxă de stat. — Plătirea la moment.

Starea de asigurare
Sumele de asigurare plătite până acum
Averea institutului

111 mil. cor.
56 „ „
31 „ „

DIN ROMANIA.

Ceremonia afundării cablului submarin. La 29 Mai dimineața a avut loc ceremonia afundării cablului submarin Constanța — Constantinopol.

La orele 10 invitații au fost transportați pe numeroase vapoare la digul de sud, unde s'a construit un frumos pavilion.

Vaporul regal a sosit la pavilion la orele 10 și jum.

Serviciul religios a fost oficiat de episcopul Pimen.

Directorul general al poștelor, Cerchez, a citit actul comemorativ care a fost după aceea semnat de Suveran, de principii, de miniștri și de ambasadorii Kiazim-bey și Kiderlen-Wächter. Apoi actul comemorativ a fost zidit în stâncă de Suveran și de membrii familiei principiare. Vaporul „Podbielski” aștepta la distanță, având pe bord cablul, care era atașat la țârm.

La un semnal dat din pavilion printr'un drapel, vaporul „Podbielski” a pornit spre Constantinopol, ducând cablul.

Terminându-se ceremonia, Suveranul și invitații s'au reîntors pe vaporul „România” unde la ora 1 a avut loc un prânz.

M. Sa Regele, după săvârșirea inaugurării cablului, a plecat pe vasul „Podbielski” de a transmis depeși de salutare împăratului Germaniei și Sultanului.

Estă textul actului comemorativ citit de dl director general al poștelor, telegrafelor și telefoanelor:

«Noi Carol I, cu mila lui Dumnezeu și voința națională rege al României, fiind-ne dat de A-Tot-Puternicul ca să ducem tot mai departe pe calea propășirii iubita noastră țară, dând urmare convenției încheiate dela 1 Martie (17 Febr.) 1899, între noi Regele României și M. Sa Impăratul Germaniei și rege al Prusiei. Azi în al 40 an al domniei noastre, luna Maiu, ziua 16, a Marelui Negre, în noul port Constanța, piatra de temelie, hotăr de unde a pornit lanțul de sârmă, purtător al gândului, care străbătând Marea, va lega țârmul României cu acela al împărăției Otomane, precum și vasele române pornite dela același liman, străbătând mările, duc în tinuturi depărtate bogățiile isvorite din îmbelșugata noastră țară

sau pornite din țări străine, tot astfel acest lanț va duce gândul românesc peste țări și peste mări, menit fiind a lega împărățiile apusului cu cele mai depărtate ale răsăritului.

Fost-au față la aceste sărbători, iubita noastră soție, M. Sa Regina Elisabeta, AA. LL. RR. Principele și Principesa României cu auguștii lor copii Principele Carol și Principesa Elisabeta, P. S. Sa Episcopul Dunărei-de-jos, miniștrii nostri, Escelența Sa dl Baron de Marschall Bieberstein, ambasadorul împărăției germane, pe lângă împărăția otomană. Exc. Sa Kiazim-bey, ministrul Turciei, Exc. Sa Kiderlen Wächter, ministrul Germaniei, acreditați pe lângă persoana Noastră, președinții și vicepreședinții Corpurilor legiuitoare și ceilalți dregători ai Statului român mai jos iscăliți precum și cei cari prin meșteșugul lor sunt chemați a aduce la îndeplinire această lucrare».

Banchetul. La ora 1 a avut loc pe bordul vaporului «România» un banchet la care au luat parte suveranul. Principii moștenitori precum și un mare număr de invitați.

La desert, M. Sa Regele, adresându-se dl-ilor Marschall de Biberstein și Kiderlen Wächter, reprezentanții Germaniei, a ținut în limba franceză următoarea cuvântare:

«Prezența dv. la această serbare e o nouă probă de amicitia ce leagă Germania cu România: convențiile comerciale și cele poștale vor strânge și mai mult relațiunile între aceste două țări. Punerea cablului a cărui solemnitate o serbăm azi este o nouă legătură și mă felicit de a putea ridica paharul în sănătatea M. Sale împăratul și împărăteasa Germaniei.

«Prolit de prilejul acesta ca și de faptul că reprezentantul M. S. Sultanului este aci pentru al ruga să transmită M. S. Sultanului mulțumirile Mele calduroase și să-l asigur de marele preț ce pun pe amicitia de care ne-a dat probă asigurând buna dezvoltare a românilor macedoneni pentru care avem naturalmente o constantă simpatie,

facem calduroase urări pentru sănătatea M. S. Sultanului și pentru prosperitatea imperiului».

M. Sa Regina României la Mîrcești. Suntem informați din cercuri foarte înalte, zice „Evenimentul” din Iași, că M. Sa Regina Elisabeta a României, Augusta poeză ale căreia legături de prietenie cu Vasile Alexandri sunt bine cunoscute, și a exprimat dorința de a asista în persoană la desvălirea statuei bardului dela Mîrcești.

După cât se știe Augusta Suverană va merge la Iași cu ocazia desvălirei statuei, cu care ocazie I se va face primirea strălucită cuvenită Reginei Poete.

A. S. R. Principele Ferdinand a plecat direct din Constanța la Berlin, pentru a reprezenta pe M. S. Regele la cununia principelui de România al Germaniei.

Calăreț îndrăzneț. Din Botoșani se anunță că sub-locotenentul Alfons Goliesco, din reg. 3 calărași, și-a propus să facă în primele zile ale lunii Iunie, un marș calare, din Botoșani la Hamburg, prin Cernăuți, Osvecim, Breslau, Berlin, Willemberg și Hamburg.

Această distanță de 1760 km., va fi parcursă în 77 zile.

Expoziția „Asociațiunii”

Încă în Nr. 1 al «Transilvaniei» pentru anul 1905, Comitetul central al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român» a publicat un calduros apel către publicul român din țară, prin care a anunțat că la 19 Aug. a. c., cu ocaziunea proximei adunări generale «Asociațiunii», se va inaugura în Sibiu primul nostru Muzeu istoric și etnografic român, și s'cerut concursul tuturor prietenilor culturii poporului nostru pentru înzestrarea cât mai bogată a unei expoziții etnografice și istorice-culturale, care se aranjă cu acest prilej, spre a pune bazele Muzeului nostru național. Programul prealabil, publicat încă atunci în «Transilvania» a fost studiat și complectat prin Comisiunea instituită de Comitetul central pentru aranjarea expozițiunii și a apărut acum

CHIUITURI.

(Dela izvorul Crișului-negru).

Bată-l focu place-mi jocu
Dar de lucru ca butucu.
Până-i lumea aș juca
Batâr că n'am ce mânca.

Joacă fată, joacă tare
Crește-ai iute cât de mare,
Crește-ai iute de mărit,
Să fii bună de iubit.

Mă mână mama la iede
Eu mă dusei la higheghe*),
Mă mână mama la boi
Eu mă dusei la cimpoi.

D'ase zise în higheghe
Să ține sucim șe și șe,
D'ase zic cimpoile
Să săruți nevestele.

Ardă dracu'n voi neveste
Mă făcură-ți de poveste,
Mă primiră-ți, mă hulirăți
La lume mă povestirăți.

Hop bădiță gură na
Mă sărută și haida,
Hop bădiță nu și nu
Mă sărută și te du.

*) Vioară.

Patru vaci și patru boi
Nu's ca buzele de moi,
Patru boi și patru vaci
Nu's ca fetele de dragi.

Bate-l Doamne mititel
Cum să n'călță subțirel
Și sărută puținel:
Bate-l Doamne omu prost
Cum să n'călță hăbălos
Și sărută lăcomos.

Culese de: George M. Teaha.

Călătorie la Ierusalim.

Cele 14 stațiuni ale Drumului Durerii.

Această cale, care poartă numele de Drumul Durerii și străbate o mare parte a orașului Ierusalim, începe dela poarta Sf. Stefan, aproape de biserica Sf. Ana. Dăm mai întâi peste o ulicioară care trece la poarta Bab Ilita a Haramului. Strada boltită are în acest loc, la dreapta, un zid vechiu, d'asupra căruia se rădica un turn pătrat în ruine; zidul are o fereastră cu grilaj; se crede că aceste ruine au făcut parte din cetățuia Antonia.

Ceva mai departe e capela numită a Flagațiunii, zidită pe locul unde se presupune că Christos a fost bătut.

Cazarma de infanterie care ocupă acum locul cetăției Antonia arată prima stațiune, s'au cel d'întâi popas al lui Christos când trebuia să-și ducă crucea spre Calvar. Sunt 14 stațiuni și 1320 de pași până la Calvar. Însă de oare-ce Drumul Durerii e întrerupt pe aproape de capăt de ziduri noi, nu se poate urma așa cum fusese.

A doua stațiune e în fața cazărmei. Aici pus lui Isus crucea în spate. Găsim apoi, tot la dreapta, marele institut de educațiune dirigit de surorile Sionului. Se află aici o bisericuță pe carei zid d'afară este arcul Ecce Homo. Acela d'afară a arcului avea pe d'asupra, până mai ac câți-va ani, un strat vechiu de ipsos cu diferite figuri. Stratul a căzut și când călugărițele Sionului l'au restaurat, s'a văzut că arcada ținea de un ușă triplă, însă din ce epocă? Foarte probabil dintr'o vreme următoare morții lui Christos, oare-ce se văd acolo inscripțiuni grecești.

A treia stațiune se află la Intretăierea străzii dei Sitty-Marium cu strada ce se termină la poartă Damascului. O coloană ruptă arată locul unde Isus a căzut întâia oară sub greutatea crucei.

După câți-va pași dăm peste casa lui Lazăr iar ceva mai departe e a patra stațiune unde Isus s'a întâlnit cu mama sa. Drumul Durerii se continuă cu strada Tarik-el-Alam. La colțul străzii a căreia intrare este boltită, se află casa numită Reului Bogătaș, împodobită cu mosaicuri. O gaură într'o piatră a zidului din stânga arată a cincea stațiune unde Simon Cireneanul a fost însărcinat să ducă crucea lui Isus. În fundul străzii o altă arcadă arată a șasea stațiune. A șaptea stațiune, unde Isus a căzut a doua oară, arată și începutul anticel Porti judiciare.

Curînd apoi ajungem la un punct unde se încheie azi Drumul Durerii. Aici e a opta stațiune indicată printr'o gaură săpată în zidul monastirii grecești Sf. Haralambie.

Pentruca să ajungem la a noua stațiune, trebuie să apucăm pe strada Damascului dela poartă Sionului. De aci, o ulicioară care se lază la marginea

și definitiv în „Analele” Asociației noastre Martie și Aprilie a. c.

Asfel publicul nostru cult este astăzi deplin orientat asupra scopurilor următoare: aranjarea expoziției, cât și asupra bătăliilor în care se intenționează prezentarea stărilor etnografice și istorice-culturale ale poporului nostru.

Acest cadru în care se proiectează expoziția, este însuși un elocvent interese al importanței acestei întreprinderi fructuoase a „Asociației” și astfel ar fi de folos să o accentuăm din nou și la acest loc. Atragem atențiunea celor noștri de față numai la acele părți ale programului care privesc secțiunile a căror înzestrare și natura lucrului se va putea face numai cu conlucrarea cercurilor largi ale publicului nostru cult.

Acestea sunt în primul rând *Expoziția de artă și de istorie culturală*. Cu privire la această secțiune programa expoziției cuprinde următoarele invitațiuni:

(§. 45.) 1. *Istoria mai veche* (înainte de 1848). Acest despărțământ se vor expune: documente, diplome și acte, cărți privesc istoria poporului Românilor din țară și a instituțiilor culturale; portrete, scrisori și obiecte ale bărbaților distins pe acest teren.

(§. 46.) 2. *Epoca dela 1848*:

a) documente, acte și scrisori; îndeosebi conferențele naționale și ale comitetului național;

b) portrete, scrisori și reliquii ale bărbaților distins și din aceasta epocă;

c) tablouri, embleme, arme, distincțiuni și forme dela 1848;

d) literatura referitoare la 1848.

(§. 48.) 3. *Istoria mai nouă*:

a) documente și acte mai importante, referitoare îndeosebi

1. la dietele dela 1863, 1865 și 1867—1891,

2. la conferențele naționale ținute dela 1869—1894,

3. la activitatea comitetelor naționale înstitute dela 1881—1894;

b) portretele deputaților români din dietele Sibiu și Cluj și din parlamentul dela Buda (fără deosebire de partid);

c) reliquii de ale oamenilor politici mai însemnați din acest timp.

(§. 48.) Pentru înzestrarea acestei secțiuni se va face un apel public.

Obiecte de interes istoric din epocile înșirate, cari privesc îndeosebi bisericile și școlile, apoi viața comunala și în fine chestiuni culturale, militare sau economice, se vor așeza în despărțămintele speciale, înstitute pentru aceste ramuri.

(§. 49) Documente și obiecte cari privesc istoria culturală a Românilor din țară afară de cele referitoare la biserică, școală, literatură și științe, și la artele frumoase, cari se vor așeza în despărțămintele lor speciale, și anume:

1. documente și date referitoare la instituțiuni și societăți culturale române din țară, și (în sect. XXXV), expozițiile speciale ale acestora (Asociațiunea aradană și maramurășană, reuniunile de femei, reuniunile de lectură, societățile academice, cari toate vor fi invitate în special să participe la expozițiune);

2. mecenajii români, portretele și reliquii-le lor;

3. academicienii români (portrete și reliquii);

4. date statistice despre fundațiuni și fonduri culturale.

Dela sate.

Oravița rom. la 25 Maiu n. 1905.

Intre bărbații de inimă, cari au lucrat spre binele obșteșc a fost și repausatul: Alexa Bogdan, proprietar și jude comunal în Oravița-română, care după un morb seurt dar grav, în etate de 61 ani spre durerea nespūsă a familiei, conlocuitorilor și cunoscuților săi în 21 Maiu a. c. a adormit în domnul.

Ca bărbat tînăr și sărac, Alexa Bogdan, în urmarea diligenței și a spiritului său de întreprindere, alătura și mână în mână cu soția sa Ecaterina, și a agonisit stare materială bună respectabilă, iar prin purtarea sa morala, ueamnă de imitat, și-a asigurat în șirul conlocuitorilor săi poziția cea mai distinsă.

La ajungerea acestei poziții onorifice a contribuit nespūs de mult inteligența și agerimea sa de minte, simțul său de dreptate și inima sa cea nobilă și bună.

Pentru ușurarea calamităților și neajunsurilor la cari ajunsese poporul de rînd în urmarea secetei din anul trecut, repausatul A. Bogdan s'a

apucat cu îndemn și inimă a solicita la locurile competente procurarea de bucate cu pret redus pentru oameni din loc și din împrejurime și nutreț pentru vitele lor. Și încât oamenii mai săraci nu au avut de fel ori numai în rate a putut solvi prețul bucatelor, a dat din al său propriu banii receruți la solvirea deplină a bucatelor și nutrețului de vite.

Se susține cu siguranță, că numai cu ocaziunea distribuirii bucatelor și nutrețului menționat și-a atras morbul de care — după operație ia 6 zile a murit.

Adaugând cătră acestea și împrejurarea, că în aplicarea de a face bine celor lipsiți, nu arare ori a seos din primejdia licitării averile unor românași de ai noștri; nu ne putem mira dacă a fost deplăns nu numai de aceștia, ci și de toți căți au fost primiți cu rară afabilitate ca oaspeți în casa repausatului, pururea deschisă și cuprinzătoare față de cei ce l'a cercetat cu drag.

Stând lucrul astfel ușor ne putem explica cauza pentru care în mijlocul săptămănei și în timpul cel mai întetitor de lucru, la săvîrșirea actului înmormântării lui A. Bogdan nu numai din loc ei mulți și din împrejurime au alergat cu mic mare să fie de față și prin petrecerea la mormânt ca amici, ca cunoscut ori neam să deie repausatului onorul cel mai de pe urmă.

În ziua de 23 Maiu a. c. la 2 ore după amiază la sonetul lugubru al campanelor dela ambele biserici românești, cortegiul se pune în mișcare spre biserică gr. cat. unde protopopul local Rev. Domn V. Porați, cu ajutorul cântăreților din loc și jur, asociat de M. On. Domni preoți C. Ștrîmbeș, O. Madincea, A. Pop, V. Păscu, N. Beres și A. Popovici a efectuit serviciul funebral prescriș; ear la finea acestuia prin o cuvântare acomodată, a făcut cu succes istoricul vieții de funcționul A. B., a seos în relief meritele acestuia atât pe terenul școlastico-bisericesc cât și pe cel public și social. Prin cuvinte alese a îndemnat apoi pe fiii săi sufletesți a urma exemplului arătat de defunctul.

Însămnătatea și pietatea actului înmormântării l'au potențat în mod considerabil ambele coruri românești din loc: Lira (gr. or.) și Concordia (gr. cat.), cari cu o punctualitate și precisiune rară, alternative, au executat cântările funebreale pe drum, în biserică și în cimiter.

Rămășițele pământești ale defunctului în mijlocul unei jale adânci s'a depus spre odihna vecinică în cimiterul din Oravița rom.

Memoria lui însă o va păstra și binecuvânta neconsolata familie, cunoscuții, prietenii și neamurile; cari nu vor înceta pentru sufletul lui nobil a se ruga Domnului sfînt, ca să fie așezat în ceata dreptilor. *Correspondentul.*

duce la ușa monastirei Coștilor, unde o coră băgată în zid, arată a noua stațiune, adică unde Isus a căzut a treia oară.

Celelalte stațiuni sunt în lăuntru bisericii. Zecea, unde Isus a fost desbrăcat de haine, se în capela de d'asupra a Calvarului pe locul ocupat cu un mosaic. A unsprezecea, unde Isus st restignit e în aceeași capelă, în fața altare. A două-spre-zecea, unde Christos a murit pe cruce și trei-spre-zecea, a coborîrii de pe cruce, arătate prin altare alăturate lângă cari se înșiră stâncă crăpată. A patru-spre-zecea stațiunea în Sfântul Mormânt.

V R A B I A.

— Basu japonez. —

A fost odată un om bătrân pe care-l chema și cu nevasta lui.

Bărbatului, care era din fire bun, îi plăcea să se hrănească o vrabie.

Femeia, dimpotrivă, era aspră și rea.

Într-o zi, pentru-că vrabia ciugulise prin geala, îi taie vârful limbii, deschise fereastra și zgoni.

Când se întoarse bărbatul acasă și află ce s'întimplase se măhni foarte mult.

— O! păsărica mea iubită! zise dănsul gelos. Pe urmă eși și se duse pe câmpii, de departe, tot măhnit și tot chemându-o: „Măhnică vrăbioară, unde ești? unde ești?”

În sfârșit, într-o zi o găsi la poalele unui stânc.

Vrabia, cum îl văzu, se bucură foarte mult și îl băgă în căsuța ei, îl înfățișe familiei și-i zise:

„Să nu desprețuești găzduirea noastră! Suntem oameni săraci dar te primim din toată inima!”

Romi, măgulit de primirea asta, primi bucurios să rămână și fu cinstit cum nu se poate mai bine.

Însă într-o zi Romi spuse că are de gând să plece.

Vrabia își lua rămas bun cu părere de rău, îi dete două coșuri de richită și-l rugă să le ia în semn de iubire.

Unul din coșurile acestea se părea prea greu bătrânului, care avea să facă un drum lung. Luă pe cel mai ușor și porni spre casă după-ce mulțumi din inimă bunelor vrăbioare care-l arătară atâta iubire.

Când se întoarse acasă femeia îl lua la ocară.

— Dar' bine, bătrân nebun, acum ai început să umbli hoinar? Ia spune ce ai făcut și unde ai fost de când ai plecat? îi zise dânsa răstită.

— Am fost la prietena mea vrabia și iaca ce mi-a dat... răspuse bietul om.

Și zicând vorbele acestea deschise coșul de richită.

Când colo, ce să vezi?

Coșul eră plin numai cu aur și argint. Bătrâna, care pe cât era de iute pe atâta era și zgârcită, tipă de bucurie când văzu atâta comoară și spuse că vrea să se ducă și dânsa să vadă pe frumoasa pasăre

Întreabă pe bărbatul seu pe ce drum trebuia s'apuce și plecă.

— Bună ziua, dragă păsărică, zise baba când ajunse la locuința darniceii păsări; imi pare tare rău că ne-ai părăsit și nu m'am putut ține ca să nu viu să te văd.

Vrabia se uită la dânsa fără să-i răspundă vre-o vorbă, nu o goni dar o primi cu răceală; și când baba spuse să vrea să plece, păsărica nu-i ceru să mai rămână.

— Dar' nu-mi dai nimic spre amintire? îi zise femeia.

— Ba, da, răspuse păsărica.

Și-i dete două coșuri.

Lacoma babă luă pe cel mai greu.

Însă când îl deschise, eșiră din el lighioane mici cari se năpustiră pe ea și o chinuiră până ce muri.

Bărbatul seu luă de suflet un băiat bun și cinstit, și trăi ani mulți și fericiți.

I. S. S.

H A Z.

Intre mușterii Văcăreștilor *)

— Oh, cumetre, dar unde ai fost de nu te-am văzut atâta timp?

— Dar unde vrei ca să fi fost? La Văcărești!

— Și ce ai făcut?

— Nimic... Am găsit o hârtie de o sută.

— Și unde ai găsit-o?

— În portofoliul unui domn.

*) Temniță lângă București.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 2 Iunie 1905.

Din cauza sfintei săbători de Sâmbătă, N-ru proximi al ziarului nostru va apărea numai Luni la amiazi.

— **Vredniciei de osândă.** Gazeta dela Brașov în numărul său dela 1 Iunie n. scrie în primarticol următoarele:

„Este soiul bărbaților, cari se linguesc înaintea puternicilor zilei, fie că sunt din fire slugarnici, fie că sunt seduși de perspectiva de a face mai ușor carieră, adoptând vederile „patriotismului“ militant șovinist.

„Între aceștia, o spunem cu durere, se numără și actualul director al gimnaziului din Blaj. Pe lângă probele ce le-a dat în trecut, s'a avântat acum la idea de a trimite vre-o 20 elevi dela gimnaziul din Blaj să ia parte la concursul elevilor maghiari și să cânte cu ei cântecul lui Kossuth“.

Eată și corespondența ce a primit din Budapesta:

„Domnule Redactor! Afând din ziare, că în 28 și 29 Maiu se țin în Budapesta emulațiuni în gimnastica cu școlarii dela gimnaziile din țeară, curios să văd cum se prezentă viitorul națiunii maghiare, merg și eu spre locul de emulare. Lângă un grup de tineri, cari se retrăgeau în coloane cu stindarde, uniformați și împănați cu tricoul maghiar: alb-roșu-verde, spre surprinderea mea văd mergând niște fețe cunoscute de dascăli români. Nu-mi venia să cred, e realitate sau vis? Era un grup de 20 studenți dela gimnaziul din Blaj cu trei profesori at lor. Smeriți și blajini mergeau și ei cu convoiul, ducând un stindard în formă de prapor. Se vedea de pe fețele lor, că sunt aduși cu silă.

„Sărmanii de noi! mi-am zis. Oare ce căută Blajul la acest tîmbălău „patriotic“? Amărit în suflet aflui, că numai de aici, dintre toate școlile naționaliștilor nemaghiare, au fost trimiși acei tineri să ia parte la manifestația maghiară. După informațiile mele, manevra aceasta umiltoare a înscenat-o directorul gimnazial Hosszu.

„Saracă biserica unită, până când vei răbda să fi trasa în astfel de jocuri detestabile de către aceia, cari în vremurile grele de azi și-au pierdut par'că înțelegerea despre misiunea ta în mijlocul poporului românesc!“

— **Dieta ungară a ținut Luni** ședința prezidată de I. Justh. încă înainte de deschidere s'a răspîndit șvonul despre uciderea în duel a contelui Keglevich prin deputatul Henz Károly. Președintele a parentat pe nenorocitul conte care implinise 65 ani. A vestit apoi că br. D. Bánffy abize de mandatul din Papa și rămâne pe lângă mandatul din Seghedin. S'a ales apoi comisiunea de emigrare (31 membri). A urmat dezbaterea propunerii lui Francisc Kossuth asupra tarifului vamal autonom. Francisc Kossuth și-a motivat propunerea. Pentru propunere au vorbit deputații Lazar Pal și I. Markus, contra propunerii ministrului Carol Hieronymi.

— **Noul guvern sîrbesc.** După cum se anunță din Belgrad, crisa ministerială s'a sfîrșit. Șeful radicalelor Liubomir Stoianovici a prezentat regelui următoarea listă: ministru președinte și ministru de interne Liubomir Stoianovici; ministru de finanțe Dr. Milan Marcovic; ministru de justiție Nicola Nicolici, ministru comunicațiilor Vladimir Todorovici, ministru de comerț Ivan Pavicevici, ministru de război Mihail Zsvkovic. Regele a primit lista ministerială. Noul guvern radical va dizolva scupcina și va face alegeri nouă. Partidul radical moderat se pregătește de alegeri.

— **Din Cernăuți** se scrie: La adunarea Românilor, ținută aici, s'a decretat unirea partidului liberal și conservator român. Adunarea insistă ca președintele băncii țării să fie un Ro-

mân. S'a votat o moțiune în care se exprimă încredere în deputații români și s'a hotărît apariția unui ziar, care să fie organul partidelor române unite.

— **Răspuns.** Ni-se fac întrebări privitoare la dantiștii din Arad, din mijlocul cărora în ultimele luni s'au scris unele și altele.

Noi în aceste discuțiuni nu ne amestecăm. Ci ne marginim a constata, că Dr. Victor Graur este nu numai dantișt iscusit, care a învățat la Paris, ci și singurul medic care s'a specializat în dantiștica și despre care numai cu laudă am auzit vorbinduse. Am vizitat înșine atelierul său, aranjat după toate cerințele moderne, și numai recomandăm și putem pentru abilitatea și promptitudinea sa.

— **Reuniunea învățătorilor români** dela școlile poporele conf. ort. din protopopiatele Aradane I-VII convoacă conferința a II. din an adun. c. pe Sâmbătă 28 Maiu (10 Iunie) a. e. la școala de fete din comuna Pecica-română.

— **Geamie turcească în Constanța.** Ziarul „La Roumanie“ publică un comunicat oficios, în care se arată motivele, ce au condus guvernul actual român de a da Sultanului și Turciei un gaj de toleranță și simpatia României, mulțumindu-le astfel pentru marele act de justiție săvârșit față de Români macedonenl. Și România a crezut că numai un edificiu religios va putea simboliza cum se cuvine stima și simpatia profundă a României. De aceea guvernul a decis a ridica o geamie turcească în Constanța, marele port maritim deschis spre Orient. „La Roumanie“ încheie astfel:

„Un pact a fost credincios observat de către Turcia suverană față de cele două principate vasale. Dunărea a format în tot-deauna o frontieră între pământul musulman și cel român. Nică odată o moschee turcească n'a fost ridicată pe țărîmul român. Ei bine, timpurile s'au schimbat: și nu numai, că România liberă n'are a mai ținea seamă de această susceptibilitate, în același timp politică și religioasă a strămoșilor, ei fericită de a poseda și păstra între cetățenii ei această bravă populațiune musulmană și doritoare de a onora probitatea ei, ea vrea ca o mare geamie ridicată cu cheltuiala statului să fie așezată la vederea tuturor pe un promontoriu din Constanța, pentru-ca călătorul, care se va apropia de țărîmurile române, să îmbrățișeze cu o singură privire de ochi, cupolele bisericilor noastre și minaretele acestei nouă moschee, ce se vor ridica spre cer, spre a glorifica pe același unic Dumnezeu, adorat în mod diferit, spre a afirma apoi unirea tuturor cetățenilor României și spre a fi o mărturie viuă a recunoștinței rassei române față de Sultanul Abdul-Hamid“.

— **Un proces senzațional în Italia.** Un proces senzațional, procesul Muri-Bonmartini, se debate acum în Italia, înaintea Curții cu juri din Turin. Acest proces care pasionează până la patimi nu numai opinia publică din Italia, ci din întreaga Europa civilizată, are ca eroină principală pe Linda Murri, acuzată că a ucis, împreună cu fratele ei Tullio, pe bărbatul ei contele Bonmartini. Ziarele, cari au luat aceasta acuzare, drept bună, au poreclit pe Linda fiică unui profesor universitar din Bologna, bestia blondă. Un grup de savanți italieni, mișcați de pasiunile cari au transformat pe Linda în acuzată, au făcut în afară de judecătorul de instrucție, o anchetă asupra acestei afaceri senzaționale. La rezultatele acestei anchete s'a alăturat și d-ra Paola Lombrosa, fiica cunoscutului savant din Turin. D-ra Lambroso publică asupra acestei curioase afaceri un foarte interesant articol, pe care am crezut nimerit să-l reproducem aci:

Procesul Murri-Bonmartini, spune d-soara Paola Lombroso, care sa judecă acum înaintea Curții cu juri din Turin, ține publicul într'o extraordinară încordare. Publicul a crezut până acum orbește tot ceea-ce a susținut instrucția judiciară și fantazia ziarelor, și și-a închipuit că e vorba de o crimă obișnuită, largă, comisă de Tullio Murri, cu ajutorul a doi complici, medicul

Sechi și amanta lui Roza Bonetti și inspirată un fel de Mesalina modernă — Linda Murri — a condus în secret toate itele afacerii.

Toate acestea, publicul le-a crezut cu rință. Acum însă când afacerea a ajuns în Curtea cu juri, s'a văzut cât de departe e răutatea de închipuire. Toată lumea a început se convingă că în drama aceasta sunt în joc interese și alte elemente de cum s'a crezut început și cari sunt de cea mai mare însemnătate pentru cunoașterea afacerii.

Dar' să recapitulăm faptele și să arătăm titorilor pe principalii eroi ai tragediei.

În noaptea de 28 August 1902, contele Bonmartini a fost găsit mort în locuința sa. În acel moment s'a crezut că e vorba de un întâmplat în cursul unui rendez-vous de dragoste oare-ce contele era cunoscut ca un amator de femei; în curând însă un membru al familiei Murri Tullio Murri — fu denunțat autor al crimei.

Tatăl lui Tullio, profesorul Augusto Murri fusese acela care denunțase pe propriul lui dar' ziarul clerical „Avenire d'Italia“ a început imediat o campanie de calomnie așa de vioasă încât Linda Murri fu și ea arestată.

Cu toată disperarea ei și nevinovata ei toate că fratele ei, Tullio, nu înceta de a spune că el singur e vinovat, că el singur a făcut răul, Linda, soția contelui ucis, fu totuși arestată. Și, în curând toată furia judecătorului de instrucție și a ziaristilor, se revărsă asupra opinia publică crezu ceea-ce spuneau ziarele.

Acuzarea care s'a ridicat contra ei era spăimântătoare: complicitate cu precegetor omor. Contesa trăise timp de trei ani în închisură de bărbatul ei, apoi se hotărâse să fugă patru luni înainte să șază iar cu dânsul — aceasta fu luat drept o dovadă că a plăcut moartea lui, pentru-că voia să-l aibă mai la îndemână pentru ea, împreună cu fratele ei și cu amantul ei, dr-ul Sechi, cu cameriera și cu alții, să-l poată omori mai lesne.

Procesul va arăta ce este adevărat.

— **Se caută spre cumpărare** 9 buci de ale institutului de credit și economii „Șana“ din Timișoara. A să adresa la administrațiunea ziarului nostru, comunicând și vânzării.

— **Anunț.** Recomandăm cu căldură artistul de tâmplărie, sculptorie și strungărie al *Ion Cotirlă și fiul* din Oravița, în care se perfecționează temple, strane, jeturi, chivoturi, pizi și tot felul de utenzilii bisericesti cu țări moderate și pe lângă garanță desăvârșită.

— **Spîțeria C. Balassa** cheazășuește, de țele de castraveți al lui Balassa cu efect răabil și veritabil englezesc, care a fost pe circulație, nu e de loc stricăcios fețit. De numai odată să-și comande damele noastre țele de castraveți al lui Balassa și se vor vinde, că acest mijloc de înfrumșetare de față imediat pistru, pete, spuse și alte necurățenii feței, face fața lucie, tină și rumeoă. Un buț 2 cor., apoi săpun veritabil englezesc de castraveți 1 cor., pudră 1 cor. 20 fil. Se poate găsi în ori-ce spîțerie. Depositul principal în Spîțeria Földes Kelemen, drogheria Vojtek și

ULTIME ȘTIRI.

Atentat cu bomba.

Paris, 1 Iunie. Pe când regele Alfonso al Spaniei, care petrece de zile aici, se ducea dela Operă spre casa, azi noapte după 12 ore, un cunoscut a aruncat o bombă spre sursa sa. Bomba a făcut explozie, pe rege nu l'a atins, ci răniți au mai mulți călăreți cari însoțeau sursa regală, după-cum e rănită și femeie și doi copii.

Numai atunci ne îmbrăcăm ieftine și bine, o o o IN PROVINCIE se TRIMET MUSTRE o o o
daca materia pentru haine bărbătești o cumpărăm din magazinul de postavuri KIZ materie
pentru un costum întreg din postav de lână curată, negru și colorat fl. 6—30. 504 o o o ARAD, Szabad-ágtér 17 — PÉCS, Kirá'y u. 1 o o

LEICHNER și FLEISCHER.

Institutul Oteteleşanu.

Cu începerea viitorului an școlar 1905—06 se vor primi șase-spre-zece elevi în Institutul de fete dela Măgurele fundat de Ioan Oteteleşanu și înființat de Academia Română, în înaltul Patronajiu al Majestății Sale Regale, cărora li se vor da, conform dispozițiunii fundamentare a răposatului fondator, o creștere samică și instrucțiunea cuvenită unei „bune feme de familie, fără pretențiuni sau lux“.

Cursul va fi de cinci ani de studiu și unul practic. În acest timp elevele vor avea toată atențiunea în Institut și nu vor putea părăsi școala în tot intervalul de șase ani, afară de cazuri de forță majoră.

Sunt admise în Institut copile născute din părinți români săraci, pe deplin sănătoase, care până la 5 August 1905 au împlinit 12, dar încă nu au împlinit 14 ani, au pregătirea ce se dă în școlile primare din România și au obținut la terminarea cursului primar cel puțin media 7. Candidatele cu clase secundare au să prezinte certificatele de clase secundare, având media cel puțin 6.

Nu se admit dispense de nici un fel. Două surori sau două vere primare nu pot fi admise în Institut.

Părinții elevelor ce vor fi primite în Institut nu pot să-și iea fiicele de sfintele sărbători pe timpul vacanțelor în familie, și Distanța își conservă dreptul de a le da orfii copiilor să petreacă în familie de vacanțe.

Părinții aspiranților orfii reprezentanții le vor prezenta acestora au să trimească — până la 5 August 1905 — cererile însoțite de act de naștere, act de vaccinație, act de paupertate, în care va arăta și numărul copiilor, și atestat școlar spre terminarea claselor primare la Academia Română (caiea Victoriei Nr. 135), pentru comisiunea Fundațiunii Oteteleşanu, care examinând și luând informațiunile mai sus precizate, va supune la un examen de primire, prin care se va constata gradul de pregătire în ceea ce privește citirea și scrierea, analiza etimologică și cea sintactică, cele patru operațiuni, gramatica și istoria țării române.

Concurențele care nu sunt din România nu sunt admise fără examen de primire, în virtutea rezultatelor obținute în școlile similare din patrie, și au să trimită la Academia Română, până la 5 August, cererile însoțite de acte enumerate mai sus precum și de un atestament medical.

Rezultatele examenului se vor supune spre aprobare cu toate actele printr-un raport Autorității Protector al Academiei Române Majestății Sale Regale, căruiu îi aparține a decide în privința primirii.

Examenul se va începe în localul Academiei la 7 Sept. 1905, ora 8 dimineața.

Cu începerea dela 16 August părinții pot prezenta actele de naștere, de vaccinație și de studiu care au înscris copilele.

București, 9 Maiu 1905.

Academia Română.

102

1905.

Școala de muzică pentru învățătorii dirigenți de coruri.

Oficiul protopresbiterial român. din Lugoj

Oficiul protopresbiterial român. din Lugoj înțelegere cu dl Ioan Vidu deschide curs de școală vocală pentru învățătorii dirigenți de coruri. Aceia care vor voiesc să participe la acest curs, au să se conforme următoarelor :

I.

1. Cursul se începe la 18 Iunie (1 Iulie) 1905, și durează o lună de zile, adică până în 18/31 Iulie a. c.

2. Prelegerile vor fi ținute de dl I. Vidu, învățător în Lugoj.

3. La ținea cursului, — oficiul protopresbiterial va extrada fie-cărui frecventat certificat de intervență și capacitate.

II.

4. Reflectanții cursului au să se anunțe cel puțin până în 11/24 Iunie a. c. la adresa : dl I. Vidu, învățător în Lugoj (Krássó-Szörény m.) ; și de odată cu anunțarea să trimită și taxa de 20 cor. (douăzeci coroane) ca taxă de înscriere tot la adresa de sus.

5. Participanții au cuartir gratuit la internatul fundațiunii „Dr. Liviu Marcu“ având numai să-și aducă : o perină, un iorgan (plapomă), un ciarșaf (lepedeu) și două ștergare. Tot aici au alimentarea și serviciul pe lângă taxa — plătită înainte — de 30 cor. (treizeci cor.) pe întreg timpul instrucției.

6. Instrumentele auxiliare vor fi : violina, flautul și harmoniul. Cel-ce au deja violina și flaut să le aducă cu sine.

7. Alți dirigenți de coruri, deși nu sunt învățători pot să ia parte la acest curs dacă posed ceva cunoștințe muzicale.

Notă : Cursul se va ținea numai la cazul când se vor anunța cel puțin 20 participanți până la termenul fixat (11/24 Iunie). Dacă nu se vor anunța 20 de inși, — atunci în ziua de 11/24 Iunie, cei anunțați vor fi avizați și vor reprimi taxele de înscriere prin poștă.

Dr. George Popoviciu,
protopresbiter.

Ioan Vidu,
învățător.

Modistărie română!

An onoare a atrage atențiunea damelor române din loc și provincie asupra

Atelierului de modă

ce l'am deschis în strada Deák-Ferencz Nr. 4 în care pun la dispoziția damelor române mare asortiment de pălării gata din Paris pentru dame și copile cu prețuri foarte modeste.

Primește și servesc prompt și ieftin transformări și decorări a tot felul de pălării de dame pentru toate anotimpurile conform modelor celor mai nouă.

Cu stimă :

Agatia Ursu.

Bibliografie.

Au apărut :

„Vasile Cârlova“, studiu istoric-literar de Dr. Ioan Rațiu, profesor în Blaj. A apărut în tipografia seminarului archidiecezan din Blaj și costă 1 coroa. Carte bună și de folos pentru toți cari se interesează de trecutul poeziei române și de poezii din epoca începutului acestei poezii, între cari locotenentul Cârlova, elegistul Tergovistei, scrie pe la sfârșitul acestei epoci (n 1809, † 1831) și ocupă loc între cei mai de frunte. Suntem convinși că cei cari își vor procura cărticica aceasta și o vor și citi, nu le va părea rău pentru coroana dată pe ea.

În ultimele numere ale bibliotecii pentru toți, pe care o publică librăria Alcalay din București a apărut prima parte scrisori către V. Alexandri de Ion Ghica. Marea ediție a acestor scrisori, publicată acum câți-va zeci de ani, epuizându-se, „Biblioteca pentru toți“ și-a impus reale sacrificii spre a da la lumină o ediție nouă, completă, și având avantajul de a costa incomparabil mai puțin ca prima ediție.

Între toate lucrările publicate până acum de „Biblioteca pentru toți“, scrisorile către V. Alexandri de Ion Ghica, fac poate lucrarea a cărei popularizare este cea mai meritoasă, întru cât nu multe din lucrările noastre literare ajung importanța prețioasei colecții de documente literare, artistice, științifice, politice, economice și sociale ce o are nemuritoare lucrare a lui Ion Ghica.

Publicarea ei într-o ediție estină, la îndemâna tuturor românilor, constituie o adevărată popularizare a unei lucrări care prin autorul ei, prin timpul și chipul în care a fost scrisă, prin patriotismul care încălzește fie-care pagină a ei stă în fruntea literaturii românești.

Scrisori către V. Alexandri de Ion Ghica, vor forma trei volume, a câte 60 bani, din „Biblioteca pentru toți“.

Acum a apărut primul Volum cu Nr. 224-

225, și Volumul II sub Nr. 226-227, iară Volumul III va apare în curând.

Comandele se fac la adresa Librăriei editoare, care expediază franco contra valorii primite în mărci poștale.

ECONOMIE.

Arad, 1 Iunie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 31 Maiu. —

Incheierea la 12 ore :

Grâu pe Octombrie 1905 (100 clgr.)	16'36—16'38
Secară pe Octombrie	13'34—13'36
Orz pe Octombrie	11'34—11'36
Cucuruz pe Iulie	14'70—14'72
Cucuruz nou 1906	11'28—11'30

Incheierea la 5 ore :

Grâu pe Octombrie 1905	16'28—16'30
Secară pe „	13'16—13'18
Ovăs pe Octombrie	11'28—11'30
Cucuruz pe Iulie	14'70—14'72
Cucuruz nou 1906	11'26—11'28

Piața din Arad.

S'au vândut :	(100 klg.)
580—650 măt metrică grâu cor.	17.00—17.40
320—340 „ „ cucuruz „	15.10—15.30
Semnare nominală : secară :	14.68—14.70
„ „ orz :	14.60—14.80
„ „ ovăs :	13.60—13.80

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut :	
300—340 măt metrică grâu cor.	8.40—8.60
180—250 „ „ cucuruz .	7.40—7.50
Semnare nominală : secară	7.00—7.10
„ „ orz :	7.20—7.30
„ „ ovăs :	6.70—6.80

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu : 70—100 klg.	Cor. 15'20—15'30
„ „ 80— „ „	„ 17'30—17'40
Secară : 100 „	„ 14.—14'10
Orz : „ „	„ 13'80—14.—
Ovăs mercantii 100 klg.	„ 13'40—13'50
„ cernut „ „	„ 13'20—13'40
Cucuruz vechiu „ „	„
„ nou „ „	„ 14'80—15'90

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158.—
„ „ „ mic	„ 160.—
„ brut „ mare	„ 156.—
„ „ „ mic	„ 158.—

Tîrgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară : Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chlgr. 132—134 fil. ; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chlgr. — fil ; tineri grei în greutate peste 320 chlgr 140—141 fil ; Calitate sîrbească : grei, părechea peste 260 klg. 139—140 fil. ; mijlocii părechea 240—260 chlgr. greutate 138—139 fil. Ușori până la 240 kgr. 137—138 fil.

Redactor responsabil : Sever Boen.
Editor-proprietar : George Nichia.

Concurs.

Pentru postul vacant de contabil, la institutul de credit și economii „Mureșanul“ se escrie concurs până în 21 Iunie n. a. c. în următoarele condițiuni.

1. Salar fundamental pe an 1600 cor. cu posibilă creștere ;
2. cuartir în natură în casa institutului ;
3. tantiema statutară.

Dela recurent se recere : calificația școlilor comerciale, și să dovedească, că este capabil, să conducă independent contabilitatea dublă.

Postul are să-l ocupe la 1 Iulie n. a. c. Maria-Radna, în 31 Maiu 1905.

Diracțiunea.

Chioșcul din parcul Baross!!

Duminica d. a. dela ora 5—8
♣♣ în terasa chioșcului ♣♣
musică țigănească
inghetată, cafea rece, beuturi reci și calde, bere de Köbánya, vinuri de podgorie, ape minerale, șampanie, cognac, lipueruri și tot felul de băuturi spirtoase; dejunuri și oșine în fie-ce timp.
Marea sală a chioșcului, o pun gratis la dispoziția societăților

Cu stimă
WOHLGEMUTH SÁNDOR.

Singurul loc azadan de recreare.
In fie-ce Joi e musică de piață.

Chioșcul din parcul Baross!!

DOCTORUL ALEX. M. POP

specialist în medicina internă;
consultă zilnic dela 8—12 a.m.
și dela 3—6 p. m. — în

BAILE HERCULANE

(HERCULESFURDŐ)

Poftiți

a privi magazinul meu, în care au sosit deja toate noutățile saisonului de primăvară și vară.

Atelierul de croitorie bărbătească al lui

Henric Schäffer

ARAD, Piața Andrássy. (Casa Bing)
Nr. telef. 208. 455

Deschidere de atelier DE LĂCĂTUȘERIE.

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. publicului, că am deschis cu aranjament modern în Flórián-u. 6/e sz. un atelier de lăcătușerie artistică și pentru construcție.

Pot ofeptui tot ce cade în branșa asta: asortarea edificiilor, pregătire de cămine, instalare de fântâni cu pompe, firmelor le recomand portalurile mele, reparez iute și convenabil.

Pricipiul meu e prețuri s lide, serviciu prompt și consciențios, prin ceea ce vreau să câștig sprijinul binevoitor al p. t. publicului.

Rugându-me pentru sprijinul p. t. publicului român

cu distinsă stimă:

Spanlang János,
lăcătuș.

O farmacie

568

înt'r'un centru românesc cu o circulație mare e de vânzare. Informațiuni mai detaliate se pot afla la administrația "Tribunei".

In cancelaria subscrișului se caută un candidat de avocat cu praxă

care e în stare să-mi conducă cancelaria, sau un jude pensionat, pe timp mai îndelungat.

Făgăraș, în 28 Maiu 1905.

D. Nicolae Șerban
avocat.

Sfoară pentru vii.

Magazinul industrial Erdélyi és Bacsikai
Reich B. Károly fiul și Comp.

Saci ptu bucate. PONEVI

— Sfoare pentru tutun și —
— funii pentru economii. —

Materii pentru tapetării se poate
— căpăta soiul cel mai bun. —

Sfoară pentru vii

Telefon 96.

Motori „PUCH“

2 1/2 — 3 HP.

PUCH: Naumann — Germania și
Premier Helical biciclete

Mașini de cusut:

Pfaff, Naumann, Kayser, Singer,
cu prețuri convenabile, cu garanție și condiții favorabile de plată se pot căpăta la

Hammer Vilmos,
fabricant de lucrări tehnice-electrice

— A r a d, Szabadság tér 7. —

Mare atelier special de reparație

GORON GYÖRGY

văpsitor de odăi și colorator

ARAD, BOCSKAI-TÉR 3. SZÁM.

Cu prețuri moderate ofeptuesc
văpsiri de odăi, colorări
și tapiserii de odăi

dela cele mai simple până la cele mai pompoase.

Bogat asortiment de tapete din patrie și străinătate și tapiserii pentru odăi.

Comande din loc și din provincie se ofeptuesc conștietios.

Cu stimă

Goron György
văpsitor și colorator
ARAD, BOCSKAI-TÉR 3.

Prăvălia de fer și deosebite instrumente

FRĂȚILOR BERTA

(Berta Testvérek)

Arad. Andrássy-tér 2.

Telefon 386.

Telefon 386.

Deposit bogat în fer și mărfuri de metal, diferite instrumente, în ferării pentru moșii și edificii, cuptoare de fer de Nadrag Meiding de primul rang Mașine (sparate pentru bucătării de Olanda elegante, specialitate pentru economia de casă, delap pentru ghiață.

Arme Ferlah și Piper, puște pentru vânăt Mopopol de vânzare a coșilor de oțel rabás Béla și a pompelor de stropit comenorosporei pe lângă o garanță de 10 ani Instrumente de verit etc.

Four-țe enleze, Solingene veritabile, peștinuri și briciuri.

Deposit esclusiv „AHOI“
Pe seama ținuturilor sud-ungare
cul deposit al lustrului de argint
VENUS pentru cuptoare.

Comandele de provincie se ofeptuesc pe prețurile ieftine de zi.

Cine merge la stații balneară are ori în vilegiatură să ducă cu sine des

hârtie de scrisori și alte requisite de scris, fiind-că în stoc pe bani scumpi căpăta dese-ori material
Bilete de vizită așiderea, să-și tacă accsă din destul, că neintrerupt are lipsa de ele.

De cum-va cunoaște arta fotografiei voește s'o învețe, poftescă a cump

Mașină de fotografiat

cu toată garanția ei, ieftină și Eternizarea prin fotografare a frumoșii ținuturi romantice, ori evenimente, ne distracția cea mai plăcută.

Introducere în arta fotografiei

Hârtie de scrisori:
Margaret Mill,)
Adria,)
Myrtle Mille ș. m. d.)
Bilete de vizită)
Mașini de fotografiat)
Se pot cumpăra cu prețuri conven

Bloch H

astăzi, azi no
prăvălia de tipografie și
magazin de ole fotografice.

IOSIF HEGEDŰS
Cronometrar, Ciasornicar și Gluven
Arad, piața Boros Béni 10.
Magazinul societății din Ungaria
bricantilor Glashutten din Elveția. singur. Ciasornice cu precisiune.

Hotel „Palatin“

Am onoare a aduce la cunoștința Onor. Public Român, că cu 1 Maiu a. c. am luat în arindă vechiul hotel din Arad

„PALATIN“

Luându-l în primire, am restaurat în modul cel mai elegant hotelul, restaurațiunea și am fixat prețuri cât se poate mai moderate pentru odăi, voind în chipul acesta să atrag întreg publicul românesc. Mâncările vor fi cele mai gustoase, de casă, și vinuri voiu servi cele mai escelente — vin Miniș din podgoriile Aradului, roșu, și vinuri de Măderat. Esclentă bere de Schwehrt. Grădină de vară foarte frumoasă.

Ca Român, apelez la întreg publicul nostru îndeosebi la d-nii avocați, preoți, învățători și alții, ca luând în considerare jertfele ce voiu face ca în localitatea mea să se bucure de cea mai largă comoditate, curățenie, vidualii și beuturi din cele mai escelente, să bine-voiască a-mi acorda binevoitorul lor sprijin.

Cu toată stima
ATANASIU I. PAȘCA

Să sprijinim industria din patrie!!

Schimbare de prăvălie.

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. publicului și stimaților mei clienți, că

din 1. Maiu a. c.

mi-am transpus croitoria mea ungurească și civilă din Rápolna-u. 10.

în Boros-Béni-tér 22.

unde ori-ce lucrare de branșa mea se efectuește foarte bine, foarte punctual și cu prețurile cele mai ieftin posibil. Pe lângă aceasta mai am în magazin și vând ieftin

haine ungurești gata, costume pentru muncitorii.

Primește transformarea și repararea ori-cărei haine, și o efectuez convenabil. Recomandându-mă și mai departe în prețuita bunăvoință a p. t. publicului

rămân cu stimă

KOCIS GYÖRGY, croitor.

Să sprijinim industria din patrie!!

Foarte importanți pentru toți, cari poartă ochelari!

Deiaphragma și ochelarii noi — perpha ai lui **RODENSTOCK** fără reflex din fabrica de articole optice a lui **G. Rodenstock** din München

Fără rame!

Sticlă de cristal, omogenă foarte străvezie.

Fără rame!

Lipsiți cu totul de împărăștiarea deasă neplăcută a ramei sticlei.

Cei mai buni și perfecți pentru vederea curată și pătrunzătoare, pentru cruțarea și menținerea forței vizuale.

Singurul reprezentant în Arad și jur

Samuil Dick

557 orologier și fabricant de articole optice. Colțul Străzii Ioan Weitzer.

Tot felul de reparări ce cad în astă branșe, se efectuează atât în loc, cât și în jur cu punctualitate și prețuri moderate.

S'a deschis! S'a deschis! S'a deschis!

Unde s'a deschis? Ce s'a deschis?

În Arad, pe piața Andrásy, în palatul Minorităților, în parter și în localitățile Mezzanin, pentru marea comoditate a damelor din Arad și provincie; cea mai mare, mai cu gust arangiată și foarte bogată provăzută

filială de haine pentru dame și salonul de pălării

Am onoare a aduce la cunoștința onoratelor dame, că cedând dorințelor venite din mai multe părți, m'am decis să deschid o filială care am arangiat-o astfel să corăspundă celor mai pretensioase cerințe moderne și așa am stabilit în deposit astfel de produse cari constau nu numai din modele originale de Paris și Viena ci sunt totodată și produsele mele.

Mare deposit de (Mirtus) cununi și voaluri pentru mirese, flori artificiale și buchete.

Când cu ocazia aniversării de mai mulți ani ai prăvăliei mele exprim mulțumita mea profundă onoratelor mele cumpărătoare, mă rog și pe mai departe pentru protejarea lor.

Cu profundă stimă:

525

LAZAR CZ.

Andrásy-tér, palatul Minorităților.

Tot felul de reparări ce cad în astă branșe, se efectuează atât în loc, cât și în jur, cu punctualitate și cu prețuri moderate.

Frideric Hönig

Turnătorie, fabrică de clopote și metal, arangeată pe motor de vapor.

Arad, strada Rákoczi Nr. 11-28.

S'a fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătire — recomandăm clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că față cu ori ce alte clopote, la turnarea unui și aceluiași clopot tare și cu sunet adânc — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului.

Recomandă tot-odată clopote de fer, ce se pot învîrți și postamentele de fer, prin a căror întrebuițare clopotele se pot scuti de creșt și chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără-ca să se clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învîrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o supra-solvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimit gratis.

7 21-25

Stațiunea balneară „RIGÓS“

In comitatul Timișorii, pe linia ferată Timișoara-Radna-Lipova la 7 km. de la stația Charlottenburg.

E recomandat isvorul de la baia „RIGÓS“ în deosebi pentru slăbire generală, reumă, amorțeală, nervositate, pierderea puterii, paliditate, lipsă de sânge, friguri intermitente și alte multe boli.

Comunicația: La stație trebuie comandată totdeauna trăsura. Chiria dela stație până la baie, de persoană 80 fil., pentru bagajiu 40 fil. Postă și telefon în comuna Bogdarigos abia la 1 km.

Prețurile băilor: vană de tinichea 80 filerî.
vană de ciment 1 coronă.

Prețurile odăilor: odaia cu 1 pat fără albituri pe zi 1 cor. iar cu albituri 1.60 fil.; odaia cu 2 paturi fără albituri pe zi 1.80 fil. iar cu albituri 3 cor. — Albituri de pat pe zi 60 fil. — Prețurile odăilor și albiturilor la o petrecere de 2 săptămâni se reduc cu 10%, după 3 săptămâni cu 15 iar după o lună 20%. — Pentru serviciu de persoană mare pe zi 20 fil. iar pe săptămână 1 cor.

Costul. Prețurile foarte convenabile; birtul e condus de M-me Berta Schmalder, care-l conduce de 25 ani.

Medicul băiei: Dr. G ü n s z M o r, medicul cercual de aici, care are și apotecă de mână.

Sezon de băi din 1 Maiu până în 1 Septembrie.

Lămuriri mai detaliate dau proprietarii în Bogdarigos.

Atelier de văpsitorie și spoire.

— Am onoare a aduce la cunoștința p. t. publicului, că am deschis **in Arad, — Edelspacher-u- 7.**
un atelier de spoitorie și văpsitorie

unde primesc ori-ce lucru ce cade în branșa asta, ca: spoirea edificiilor, văpsirea mobilelor de fer și lemn, vane de băi, odăi de băi, apărătoare contra dogoarei sobei, coșuri de lemn, padimente după poftă. Floderarea o fac după experiențe speciale câștigate în străinătate.

— Principiul e »prețuri solide și serviciu prompt« și mă voi sili să câștig bunăvoința publicului.

Cu stimă: MOLDOVÁN BÉLA.

Să pǎrtinim industria dela noi!

Primul deposit aradan de parisole și paraplee.

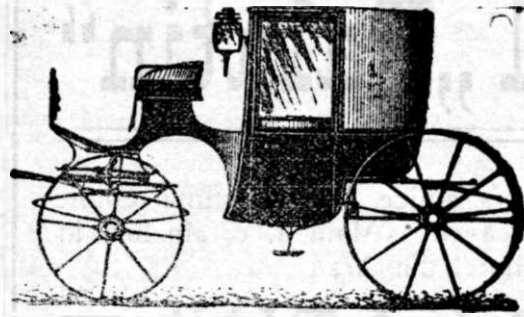
== Construcții proprii. ==

Nassan R. ARAD,
Szabadság-tér 19

Parisole, paraplee, corturi de grădină, paraplee de gală, corturi pentru ingineri, umbrele pentru copii, umbrele elegante se * * * * * pot alege. * * * * *

Tot felul de reparaturi se efectuează în aceeași zi.

Să sprijinim industria dela noi!

Sors
Péter

Atelier pentru fabricarea de trăsuri

Temesvár-Gyárvaros,

Három király-utca.

Recomandă publicului tot felul de **trăsuri noi** precum și: pregătirea de rețele pentru nisip, fetoni și car
cu prețuri foarte eftine.

Trăsuri vechi se repară imediat și eftin.

POMPE DE VIN

reg. ung. priv. și țevi de gumi calitatea cea mai bună

Din cilindrul pompei se scurge vinul până la cel din urm strop, ear sâmburii de struguri, coaja și alte părți necurate îndepărtează numai de cât, prin asta pompa nu se strică și vinul nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se dă garanță pe 3 ani (reparație gratuită).

PUMPE DE FOC

cu ventiluri rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de oare a întrebuințarea de apă nesipoasă ori murdară nu abzie serviciu. Pentru funcționarea regulată a mașinei se primește garanție pe 3 ani (reparare gratuită). Șurube potrivite unitare și țevi de cânepă din lăuntru căptușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftine.

Fântâni cu țevile trebuincioase în preț de fabrică.

HÖNIG OTTO

— fabricator de pompe reg. ung. priv. —

Arad, Rákóczy-utca 27.

— Stropitori de vie se primesc spre reparare. —

Indată efect surprinzătoriu!

Jahner-Crème fără grăsime. Nou!

mai nou product pentru a infrumuseța și nobilisa pielea.

Efectul îndată fără esemplu consistă prin aceea, că pielea obrazului, prin aceeași ușoară încordare, consistă asemenea unei netezimi de marmor alb și finetă, care până aci prin nici un alt mijloc de infrumusețare nu s'a mai dobândit!

Un mijloc de infrumusețare prin însușirea aceea, cum e Jahner-Crème fără grăsime, agitează în tot locul o senzațiune însuflețită. Mai perfect pe terenul pentru îngrijirea infrumusețării. Nestricăcios! Efect momentan!

După întrebuințare dispar cu desăvârșire urcioasele pete galbene, bube de infierbintări, bubite, sgrăbunțe și alte necurătenii ale pielii.

Netezește sbirciturile și semnele de bubat, acordă însuși la persoane mai bătrine o culoare de obraz jună, proaspătă și grațioasă: obrazul, grumazul, brațele și mâinile, conservă o frumuseță frăpântă și o culoare dragăstoasă.

Jahner-Crème fără grăsime, se întrebuințează cu mai mult succes ziua. Nu conține nici argint viu nici plumb. 1 tegulă 1 coroaună.

Jahner săpun. Acest săpun servește spre conservarea și nobilitarea pielii, este liber de ori-ce aspreală și esorcită cea mai binefăcătoare influență asupra pielii. întrebuințarea Jahner-pomad-ei trebuie mai întâiu să spălăm cu acest săpun, prin ce pomadei se înaintează foarte esențial. 1 bucată 60 fileri.

Jahner pudor. Jahner-puder-ul este nedisputavor non plus ultra al tuturor pudurilor. Este un pudor pentru bal, salon, de toate zilele precum și pentru infrumusețarea pielii, care are însușirea nu numai de a acoperi, ci este absolut nestricăcios. Jahner-ul este un product perfecționat, care în privința bunătății, fineții și nepernițiozității e asemenea ori-cărui pudor indigen ori extern. Pentru blondine se ia roză sau pentru brunete (chamois galbeniu) roză sau alb 1 șatula 1 coroaună.

Jahner apă de gură. Cel ce își spală gura regulat dimineața și sara cu Jahner apă de gură, nu va avea nici când dinți gaunoși și nici durere de dinți. Nu se îndestulă recomanda la carnea burețioasă a dinților. Tormai așa se potrivește la rădăcinii elătinate. Un mijloc sigur contra sîngerării gingeiilor. Contra putrezirii dinților. La dureri de dinți reumatice. Foarte prețioasă pentru delăturarea respirației mirositoare. 1 sticlă 1 coroaună 40 fileri.

Jahner pasta de dinți. Liberă de săpun. Mai toate persoanele cari întrebuințează pastă conținătoare de săpun, au la marginea dinților o piatră acră, cafeniuasă, carnea dinților e meale și ușor sîngerioasă. Bste dară a se recomanda întutor, la valoarea dinților sănătoși și frumoși: Jahner pasta de dinți fără săpun. 1 dosă 1 cor.

Jahner pomada pentru creșterea părului. — 1 tegulă 2 cor. esență de păr. Aceasta întărește perii elătinați, grăbește creșterea părului și contribuie la deplina delăturare a mătreții din cap 1 sticlă 1 cor. 60 fileri.

Jahner vâpseală de păr. Resultat reușit! Nu descolorează culoarea naturală a părului! Cel mai nou nestricăcios mijloc care după prima întrebuințare recăștigă cea naturală a părului încăruntit, alb și roșu, precum părul din barbă și sprincene glaci, brunet n-gru sau blondin. Aplicarea este foarte simplă și este alăturată în inimeea fio-cărei otui. Neishândă nu se întâmplă după precisa întrebuințare. La ce este a se arăta apriat culoarea (negru, brunet sau blond). Un carton 4 cor.

Jahner apă blondină. Părul nu prea frumos băl, roșu și brunet, se poate în timp foarte scurt băl-auriu colora. Apa blondină este pe deplin nestricăcioasă, flui-fără culoare și miros, deci nu colorează nici pielea și nici pânzăturile albe. 1 stic-coroane. — Părul alb nu se poate colora cu apa blondina. Părul alb se colorează cu Jahner vopseală de păr.

Mijloc de vindecare.

Fluidul pentru reumatism și gicht al lui Dr. Hoffmann.

Medicament fo'ositor de ani îndelungați împotriva gichtului, reumei, durerii de nervi, nevralgiei, reumei, durerii de muschi, exudate, ischias, scrintirea membrelor, ințepenirea muschilor și cordelor, schilăvirei și a durerilor din crucea spinării. O sticlă. 80 bani.

Tusă. Bomboanele lui Dr. Oppolezer. Mijloc foarte bun contra catarului organelor de respirat, contra tusei și a gîdilirei la gât, a catarului de plumâni, a grelei respirații etc. 1 cutie 80 bani.

Pilulele curățitoare de sînge ale lui James. Pilulele acestea curătesc sîngele, iritează activitatea intestinelor și lucrarea scaunului, depărtează toate sucurile rele, fierca stricată și nișetele rămase dela alte boale. 1 cutie 80 bani.

Balsam Dr. James. Balzamal acesta încălzește rinza și sîngele îngre-depărtează acreala, flegma și firea superfluă și prin aceasta produce mișcare proaspătă, prin urmare aduce mistuirea rînzei (stomachului) și mișcare nouă și poartă la mîncare și beutură. Balzamal acesta depăr-vânturile, sporește activitatea intestinelor, delătură ridicarea din sto-amărăciunea, greața de cap și amețea. 1 sticlă 80 bani.

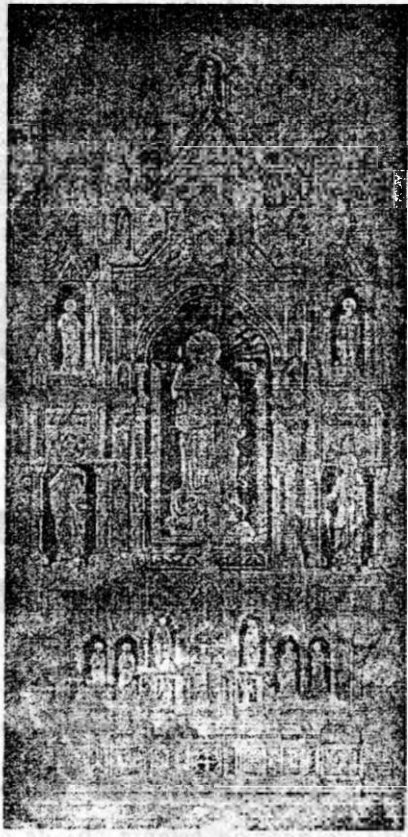
Unsoare de rîie a prof. Kaposi. Această unsoare se aplică cu bun efect nu numai la rîie, ci la tot felul de ecrescenții ale pielii. 1 tegulă 1 cor. Pentru înconjurarea contrafacerilor, numai »Preparatele lui Jahner» ieșite din farmacia mea au valoare și se capătă la

Farmacia „Sta Maria” a lui Jahner Rudolf
Timișoara-Fabric, str. principală Nr. 70.

Primul institut de artă sud-ungar pentru
— zidirea de altare, de sculptură și de aurit.

Temesvár-Józsefváros, vis-à-vis de claustru.

Atrag atențiunea prea onoratei preoțimi și a d-lor curatori supremi bisericești, că în atelierul meu pregătesc iconostase noi, altare, scaune episcopice și alte

aranjamente complete bisericești. Pe iconostas pictez nouă iconi de artă afară de aceea auresc și vâpsec din nou iconostase vechi. Primesc și vâpsitul de biserică. Trimit schițe de plan gratuit. La dorință călătoresc la fața locului pe spesele mele. Recomand icoanele mele de relief, peatră masivă cu vâpseală polichronică, statue sante dela 60—180 cm. mărim. *Madonna de Lourdes, Inima Mariei de 9 ani bogat aurite cu vâpseală polichronică.*

De present se pregătește pe seama bisericii din Keszemare: *Inima sfântă a lui Iisus și Madona de Lourdes* în înălțime de 160 cm.

De serviciu prompt și echitabil îngrijește:

140—52

NAGY NEP. JÁNOS

Temesvár-Jozsefváros, Bonnaz-utca 6 sz. (casa proprie).

CREMA MARGARETA

a lui FÖLDES

este un mijloc lipsit de grăsime, în ofensivă cu efect grabnic și sigur, care face să dispară alunițele, petele de ficat, roșeața de pe nas și de pe mîni. Mijloc mai bun pentru obraji și mîni aspre nu există.

☉ Efect instantaneu. ☽

Pretul 1 cor.

449

Preparată de

FÖLDES KELEMEN

Farmacist în Arad.

Nr. Telefonului 111.

SERVICIU PROMPT ȘI ATENT.

Azi și în toate zilele
 în
„CAFENEAUA FIUME“
seara musică.

DESCHIS PANA DIMINEATA.

Bijuterii, oroloage, aur călcat
 și recuise de argint, seduli de amantare cumpără pentru prețurile cele mai mari ori le schimbă pentru obiecte noi

DEUTSCH IZIDOR
 ciasornicar și giuvsargiu
A R A D, Strada Bisericii
 (Palatul minoriților.)

Isvorul cel mai estin de cumpărare de bijuterii și oroloage.

Reiner Mór
 TEMESVÁR; = fabrica
 în strada Andrassy 20.

Recomandă depositul său bogat asortat cu pietrii mormintale de producție proprie. Pentru cei jalnici pre-um și neguțători prețurile cele mai reduse.

Intemeiata în anul 1897. Promovata în Verssez 1902.

INTREPRINDEREA DE INDUSTRIE DE ASFALT ȘI CONSTRUCȚII BETONICE „HUNGARIA“.
SZIRMAI ȘI SOTUL, ARAD. CANCELARIA și MAGAZINUL: SZABADSÁG-TÉR Nr. 10.
 TELEFON ORĂȘAN ȘI COMITATENS 543.

Secția de întreprinderi:

a) pregătirea de pavagiu betonic, b) de obiecte de arta din beton și c) de lucrări din asfalt.

Secția vinderii de material:

a) Portland și ciment-roman.	f) nisip de râu	k) împletituri de trestie stucatur	o) uluce pentru canaluri
b) stucatur și ghips alab.	g) petriș de râu	l) cărămidă pentru construcții	p) table de ciment și mozaic
c) var pentru construcții	h) diferite țigle pentru coperiș	m) cărămidă de ornament	q) tabl. de melach și cheramit
d) praf de piatră pentru tinciuit	i) șindilă de asfalt și cătran	n) cărămidă-schamotte	r) articole de faranța ș. m. d
e) petriș de granit	j) lucrări izolatoare		

Se ocupă cu vânzare în mare și 'n mic a materialelor, ce cad în bransa construcțiilor.

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul morții, spese de înmormântare!

Agentura principală în Arad.
 A BANCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE
„TRANSYLVANIA“

primesce oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. In ramul vieții: capitale cu termin fies, rente, zestre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în ziua morții întâmplate;
2. In ramul focului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, recuise ș. a. prin spargere;
4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, cucuruz, ovės, viță (vinea), plante industriale: cânepă, in, himeț, untreșurt, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercuale mai în fiesce-care comună și direct prin

Agentura principală „Transsylvania“ în Arad.
 Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

428 -168

Asigurați contra furăturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de preț!

Vânzare de altoi nobil de

Cel ce dorește să aibă o vie estină sănătoasă frumoasă să se adreseze cu toată încrederea

Scoala științifică de viță a lui

Vityé Miklós, Szerb-Csanád
 (comitatul Torontal)

unde se află altoi nobil de I clasă, altoi cu rădăcină de viță pentru vinuri de desert eschisite, și sorte speciale separate alese pentru viță de chiorcuri (filigorie). Calitățile se pot găsi și de classa II, tot se găsesc altoiuri portalis și Monticola, dăcină, și vițe europene cu rădăcină în prețurile cele mai estine.

Servesc cu plăcere catalogul de sorte și de prețuri

Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“

Recomandă specialitățile din magazin și admirabilele bandage și diferite preparate

Cremă de lăcrămioare: preparat superb, delătură pistru, sgrăbunțe, spuse, sbircituri și necurătenii de pe față. Flacon

Spăpun de cremă de lăcrămioare: articol colonial care combinat cu crema, rumenește și susține frumusețea feței. Buc

Pudră de lăcrămioare: pregătită din materii cu totul nesticăioase — care împrumută feței o culoare foarte plăcută ca să se poată vedea. O cutie, 1 cor. 20 fileri.

Praf de dinți a lui Dr. Kabdebó: ajutoră frumusețea dinților foarte și în urma compoziției bune nu atacă dinților. O cutie 1 cor. 60 fileri.

Fluid stomatic Salicyl: folosește mult la întărirea gingiilor, alungă mirosul neplăcut al gurei și împiedecă stricarea dinților. Preparatele se capătă totdeauna proaspete — la **Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“** colțul dela Andrassy-tér și Petőfi-u.

HOFFMANN SANDOR, Arad

„La Rîndunica“

Edificiul teatrului. = Nr. Telefonului 10.

Cele mai fine zefiruri
metrul numai cu = **16 cr.**

= 20,000 metri în deposit =

Mănuși de Vară dela 20 cr. perechea în sus. o o

Umbrele de tot soiul dela 1 fl. 15 cr. în sus o o o

Am onoarea a aduce la binevoitoarea cunoștință a m. on. că pe **Strada Weitzer János Nr. 19.** Doamnei văd. Dr. Petkó, am deschis un

Atelier de tapiserie și înțirumșetare

responsabil într-o toate recerincelor de azi. După o experiență de mai mulți ani câștigată prin prăvălie de acest fel în Arad, precum și în urma legăturilor mele cu cele dintâiu fabrice, am ajuns în poziția plăcută, să satisfac cerșirilor celor mai înalte ale on. public în această privință. Primesc arangiarea completă de hoteluri, restaurante, după cea mai nouă, prompt și pentru prețuri culante; primesc reparări, reparațiuni și obducerea de biliard etc. Rugând sprijinul binevoitor al on. public, rămân

Cu deosebit respect:

SZILVÁSY ISTVÁN, tapiesier

Dénes B. Budapest, VI Váci-Körút 61 sz.

Succesorul lui Brauner și Klasek Plewa E., inginer, reprezentanța generală și depositul din Ungaria al fabricii lui de mașini priv. ces. și reg. și motori.

MOTORI

după modelul din 1905 cu benzin, gaz și vapor.

2-100 HP.

LOCOMOBILE CU BENZIN 2-20 HP.

Stabilimente motorice sugătoare cu gaz în felurite mășini în ce privește puterea de cal și cu cheltuială de 3-4 fileri pe oară. Prețuri ieftine și condiții de plată favorabile. Conșpect se trimite gratis.

Reprezentanți soliți se prinesc pentru provincie.

Prăvălie pentru mănuși și suspensorii a lui

Hubatschek T.

ARAD, Szabadság-tér 20 sz.

(In casa Băncii populare și de industrie Aradane.)

Recomandă on. public mănușile pentru femei și bărbați fabricate în atelierul propriu, în toată culoarea și în tot fazonul, pe lângă prețurile cele mai culante; mai departe se capătă tot felul de mijloace de pansare din materia cea mai bună, fabricate conform indicațiilor medicale. Mai departe recomand asortimentul de cravate, pe cari le vënd pentru prețuri extraordinar de echitabile. Rugând spriginul binevoitor al public rămân

cu respect: **Hubatschek T.**

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în Arad, — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1. o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunnd de mijloace îndestulitoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o Austroungaria, Germania și America o o

o o mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public o o o

o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o

o o o din material de prima clasă și pe lângă prețurile cele mai avantajoase o o o

In special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, sfărâmătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țiglarii miei și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinării sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolu, spirit sau gaz, garantând totdeodată, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeodată lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparatură de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit și prompt.

Carol Drössler

fabrica priv. ces. și reg. de mașini agronomice

Budapesta, VI., Váci-körút 59.

Liferează:
Automobile,
locomobile,
asortimente complete pentru mașini de imblătit, asortimente pentru pluguri cu aburi, „Milwaukee“

mașini de cosit, mașini de secerat și legat snopi, de construcția cea mai nouă

mașini de sămănat „Rákóczy Drill“ și ori-ce alte mașini executate solid și trainic.

Conșpect pentru prețuri și articole se trimite gratis la dorință.

Condițiunea principală a

FRUMSEȚEI

este, ca fața și mâinile să fie fine, iar în scopul acesta mijlocul cel mai potrivit este

Crema-Gyöngy

care este cu desăvârșire inofensivă și face pelea fină de loc după o singură folosire.

În urma unei folosiri îndelungate mitesserii supărăcioși, alunițele și petele de ficat dispar.

Prețul un borcan 1 cor.

Săpun la Crema-Gyöngy 1 cor.

Gyöngy-Créma pudor 1 cor.

Se poate comanda dela:

farmacistul **HAUER LAJOS.**

A R A D, Pécskai-ut.

287

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 89967.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac secret

vindecă și înviorează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, țiuțuri de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, astma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftel de mâncare, răceală la mână și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră ischias, undul în pat, influența, insomnia, epilepsia, circula-

ția neregulată a sângelui și contra multor altor boale, care la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Însușirea acestui aparat este, că vindecă nu numai din timp în timp, ci introduce constant

în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele aștătoare, eară pe de altă parte e cel mai bun scut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărei, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedea aceste atestate. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin aparatul meu, primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu poate fi confundat cu aparatul „Volta”, care atât în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu electro-magnetic prin deosebita-i putere vindecătoare, e în genere cunoscut, apreciat și răspândit.

Chiar și ieftinătatea estraordinară a crucei mele electro-magnetice o recomandă cu înțetire.

206

Prețul aparatului mare e Cor. 6.

folosibil la merburii învechite.

Prețul aparatului mic e Cor. 4.

folosibil numai la copii și la femei de constituție foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și espedare pentru țeară și străinătate e:

Müller Albert, Budapest, V., str. Vadász 42./K
colțul str. Kálmán.

INSTITUTUL LUI LÖWY

pentru împrumut de **SACI** și strae

recomandă marele magazin de saci și strae bune în or-ce mărim
Serviciu prompt și conștientios. - - - Prețuri foarte ieftine!

Cel mai bun loc pentru saci și strae bune!

CARTOFI PRIMA cu vagonul
pentru culna și sămân

Löwy Zsigmond

— Temesvár gyárvaros, Fő-utca 33. sz. —

Rog pe ori-cine să bine-voiască a se convinge ce bine și ce ieftin își poate procura de la mine ori-ce orologiu și giuvaericele din argint și aur curat de 14 carate.

— A R A D, Piața Libertății —
lângă edificiul teatrului vechiu.

Igaz Sándor

ciasornicar și giuvaerziu.

Deposit de mobile eftine.

— Nu te feri de osteneală, ci de voești să cumperi eftin mobile tapetate, precum și vese, privește

magaziniul de mobile al **FRAȚILOR WEISZBERGER**

— în A r a d, — K a r o l i n a - u t c z a, —

unde cu prețuri de minune de eftine capeți obiecte ce cad în branșa asta deia cel mai simplu până la cel mai fin.

— Ori-ce concurență e eschisă! —

— Cu stimă: **FRAȚII WEISZBERGER** —

Tipografia G. Nichi

Fiind arangeată din nou, cu literele cele mai din derne, se angiază a executa ori-ce lucrare atitoare de arta tipografică, cu prețuri foarte moderne. Execuție artistică. Serviciu prompt și cu